

Jaarverslag 2024

Algemene gegevens

Statutaire naam	Niketan
Contactpersoon	A. Termoshuizen
Contactadres	Itterbeek 7, 2641 TW Pijnacker
Telefoonnummer	015-2159386
E-mail	info@niketan.nl
website	www.niketan.nl
Inschrijvingsnummer KvK	27173896
ANBI status	sinds 1 januari 2008
CBF keurmerk	sinds 1 augustus 2017
Oprichtingsdatum	6 augustus 1998
Statutaire vestigingsplaats	Pijnacker

Colofon

Het inhoudelijke jaarverslag is geschreven door :

Antoinette Termoshuizen en Saskia Caspari.

Geredigeerd door: Els Heijnen

Lay-out: Antoinette Termoshuizen

Fotografie : Naymuzzaman Khan, Meyha de Rooij, Dalima Rahman en

Antoinette Termoshuizen

Inhoud

2024 in één oogopslag	5
Voorwoord	6
Onze droom en aanpak	8
25 jarig jubileum	8
Samenwerking DRRA	10
SDG doelen	10
Bangladesh	12
Projectgebied	12
Zorg en Onderwijs	14
Hulpmiddelen en medicatie	26
Voeding	26
Lifelong learning	28
Residentiële zorg	32
Context en samenleving	34
Kennisoverdracht	38
Bestuur en toezicht	42
Fondsenwerving & draagvlakvergroting	44
Goed bestuur,risico's en naleving	46
Financieel overzicht 2024	48
Niketan ontving steun van ...	50

Liefde, zorg, passend onderwijs, voorlichting, leerwerk trajecten en het bevorderen van gedragsverandering vormen essentiële onderdelen van onze aanpak, om kinderen en jongeren met een beperking een volwaardige plek in de samenleving te geven.

Onze aanpak geeft de kinderen een beter zelfbeeld, zorgt voor verbondenheid tussen kind en omgeving en bewerkstelligt een meer betrokken overheid.

In 2024 toverden we bij 489 kinderen en hun familie, een lach op hun gezicht en ondersteunden we hen bij het zetten van een stap naar een beter toekomstperspectief.

Wij bedanken onze donoren, particuliere schenkers / gevers en vrijwilligers voor hun steun in 2024.

Rechtsvorm In Nederland: stichting met een bestuur.
Partnerorganisatie in Bangladesh: NGO met een dagelijks bestuur.

Oorsprong Particulier Initiatief
(Antoinette Termoshuizen)

Registratie KvK : 27173896
ANBI status : 807284427
CBF Keurmerk

Onderscheidende kenmerken Specifieke doelgroep: kinderen en jongeren met een complexe handicap in Bangladesh. Kennisorganisatie op gebied van holistische en duurzame zorg aan kinderen en jongeren met een complexe handicap in Bangladesh.

Programma's

- **Integrale vroeghulp (Vroege interventies) :** ouders ondersteuning en advies bieden bij het vermoeden van problemen in de ontwikkeling van hun jonge kind.
- **Onderwijs :** het bieden van een uitnodigend leeromgeving, dat uitgaat van de mogelijkheden en rekening houdt met de handicap.
- **Paramedische zorg :** het bieden van zorg gericht op het beter functioneren van het lichaam, het bieden van hulpmiddelen en aanpassingen.
- **Socialisatie :** het actief bevorderen en stimuleren van de participatie van kinderen en jongeren met een handicap in de maatschappij.
- **Voeding :** ouders bewust maken van gezonde voeding en het voorkomen van ondergewicht en aan voeding gerelateerde complicaties.

Projectmatig De projecten worden operationeel geleid door NGO DRRA en worden door stichting Niketan vanuit Nederland aangestuurd, ondersteund en van kennis voorzien

Fondsenwerving	Totaal	Kostenpercentage B&A
	2019 : € 206.563	2019 : 3,7 %
	2020 : € 248.681	2020 : 2,5 %
	2021 : € 221.797	2021 : 4,3 %
	2022 : € 202.814	2022 : 6 %
	2023 : € 179.787	2023 : 6,6 %
	2024 : € 171.421	2024 : 6,8 %

Operationele kosten Projectkosten € 146.130 in 2024, capaciteitsopbouw en uitvoeringskosten € 21.353 in 2024

Controle van jaarrekening BAKKER accountants & adviseurs, Hendrik-Ido-Ambacht

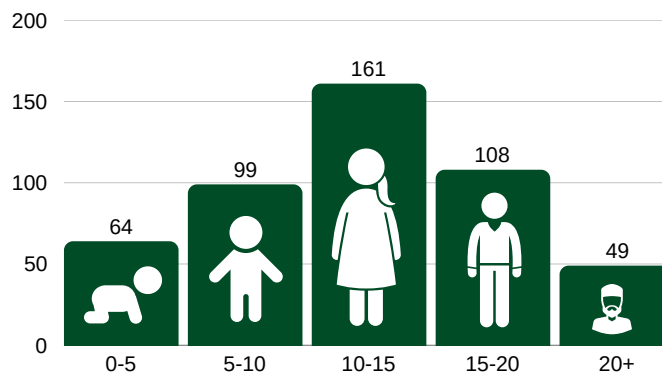
Looptijd Zolang er in Bangladesh buitenlandse ondersteuning nodig is om de zorg voor kinderen en jongeren met een complexe handicap duurzaam in overheid en samenleving te verankeren.

Lidmaatschap branche organisaties Partin

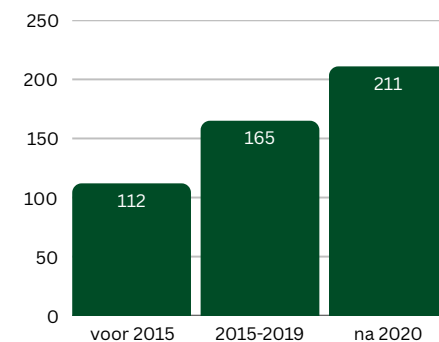
Maatschappelijke relevantie De hulp aan verstandelijk en meervoudig gehandicapten in Bangladesh wordt door internationale NGO's vaak als te complex gezien. Particuliere organisaties en nationale NGO's zijn vaak beter in staat deze doelgroep toegang te bieden tot hulp en spreken de overheid en internationale hulporganisaties aan op hun verantwoordelijkheid hierin. Want zoals in alle landen is het uiteindelijk een taak van de overheid om samen met diverse andere partijen een veilige omgeving voor kwetsbare kinderen te garanderen.

Leeftijd kinderen

Ondersteuning sinds:

2024 IN ÉÉN OOGOPSLAG

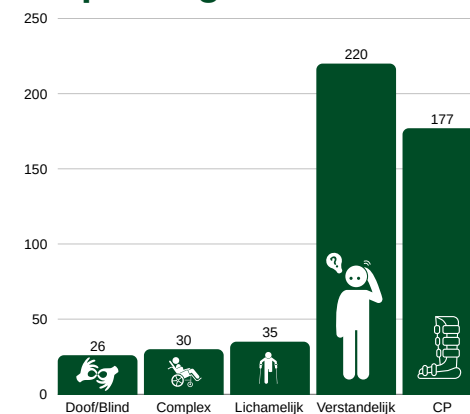
489

Kinderen en jongeren
ontvingen ondersteuning

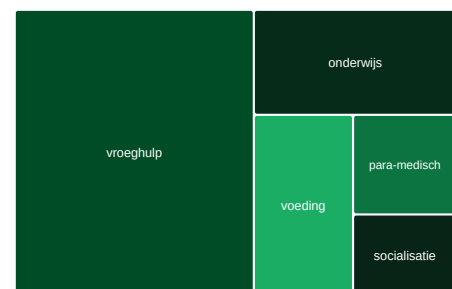
297

192

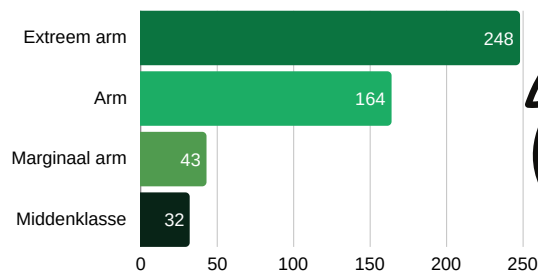
Beperkingen

Kosten per kind per programma onderdeel

Kinderen die opgroeien in armoede

68

kinderen werden verwelkomt
in het programma

46

kinderen verlieten
het programma

Voorwoord

2024 was opnieuw een moeilijk jaar. Wereldwijd bleven conflicten escaleren: in Gaza, Oekraïne, Myanmar en talloze andere landen. In Bangladesh ontstond een nieuwe crisis; na een studentenopstand met veel slachtoffers viel de regering en vluchtte Sheikh Hasina op 5 augustus naar India. Zij heeft plaatsgemaakt voor een voorlopige regering onder leiding van Mohammed Yunus, internationaal bekend ontwikkelingseconoom en Nobelprijswinnaar, die het land moet voorbereiden op nieuwe verkiezingen. Maar hoewel de rust voorlopig is teruggekeerd, blijft de toekomst onzeker.

De verkiezingsuitslagen, zowel in eigen land als in de Verenigde Staten, boden weinig hoop op verbetering van de internationale situatie. Internationale solidariteit staat onder druk en de toenemende conflicten en politieke instabiliteit treffen vooral de meest kwetsbaren. De rijken worden rijker en de armen armer. Toch bewijst Niketan op lokaal niveau dat verandering mogelijk is, door kinderen centraal te stellen en hen optimaal met hun omgeving te verbinden.

Dankzij de financiële steun van vele donateurs, stichtingen en vermogensfondsen, en dankzij de inzet van vrijwilligers in Nederland en Bangladesh — velen van hen al jarenlang betrokken — konden wij onze missie blijven uitvoeren.

Het mantelzorgprogramma, met de verandaschooltjes, is verder uitgebreid. Tegelijkertijd konden we onze steun aan enkele schooltjes vanwege hun succes afronden. Ook het onderwijsprogramma hebben we met succes voortgezet. Daarnaast hebben we ons platform 'Shokkhom' (<https://shokkhom.com>) verder ontwikkeld. Via dit platform maken we kennis en ervaring toegankelijk voor groepen die professionele hulp ontberen. Door de politieke instabiliteit is de institutionele inbedding van lokaal beheer nog onvoldoende gevorderd, maar zodra de situatie het toelaat, zullen we hierin verdere stappen zetten.

Een bijzonder hoogtepunt dit jaar was een groot, meerdaags feest, waarbij niet alleen alle medewerkers en vele bestuurders in Bangladesh betrokken waren, maar ook meerdere Nederlandse bestuursleden. Samen met onze teams vierden we de successen in Bangladesh.

Na tien jaar treed ik af als voorzitter van het bestuur van Niketan. De afgelopen jaren heb ik met veel plezier samengewerkt met het bestuur, de collega's in Bangladesh en de vrijwilligers. Ik heb enorm respect voor Antoinette, die zich al meer dan 30 jaar met hart en ziel inzet voor de meest kwetsbare kinderen. Ik draag mijn portefeuille met vertrouwen over aan bestuurslid Mahamuda Rahman, geboren en opgegroeid in Bangladesh en nu werkzaam en wonend in Nederland — een ideale voorzitter om de continuïteit in Bangladesh verder vorm te geven.

Rutger-Jan Schoen, Voorzitter

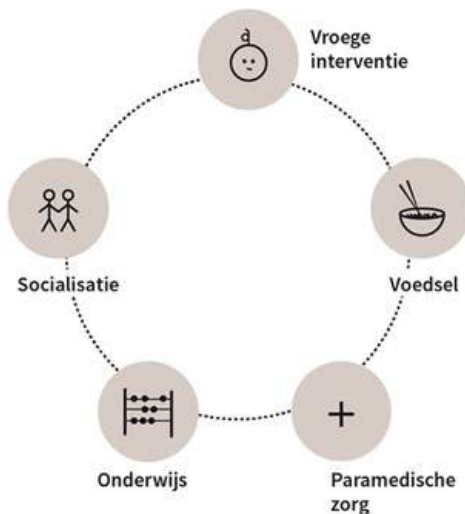

Onze droom en aanpak

Wij streven naar een maatschappij in Bangladesh met gelijke kansen waarin kinderen en jongeren met een verstandelijke en/of meervoudige handicap worden geaccepteerd en zich kunnen ontwikkelen zodat ze de zorg en onderwijs krijgen die ze nodig hebben en zo zelfvertrouwen krijgen.

Niketan neemt de individuele behoeften van elk kind en zijn/haar familie als uitgangspunt. Niketan begeleidt de kinderen en geeft ze de ruimte om zich te ontwikkelen in hun eigen tempo. We bieden de kinderen onderwijs, een voedzame maaltijd en paramedische zorg. Wanneer ze ouder worden blijven we ze volgen en passen we onze steun aan op hun veranderende behoeften. We helpen ze beter te communiceren, voor zichzelf op te komen en hun talenten maximaal te ontwikkelen. Familie, zorgverleners en leerkrachten helpen we te begrijpen wat de behoeften van het kind zijn en hoe daarmee om te gaan. Niketan laat op deze wijze zien hoe kinderen met een complexe handicap in Bangladesh ondanks de omstandigheden waarin ze opgroeien toch optimaal steun en zorg kunnen krijgen.

"Vergroten van onze impact gaat alleen door een brede samenwerking met alle partijen: kinderen/jongeren, hun (groot)ouders, omgeving, leerkrachten, andere NGO's en de overheid op verschillende niveaus".

25 jarig jubileum

Met een jaar vertraging vanwege politieke onrusten in Bangladesh konden we het 25-jarig jubileumfeest van Niketan en DRRA dit jaar vieren met onze kinderen en hun ouders, het personeel en hun gezinnen. Op het feest waren ook enkele donateurs en bestuursleden van Niketan aanwezig.

De eerste dag stond in het teken van toespraken. We mochten onze nieuwe Nederlandse ambassadeur André Carstens ontvangen en de commissaris van het Manikganj district. Er werd gesproken over de belangrijke rol van langdurige partnerschappen bij het bevorderen van duurzame ontwikkeling in de gemeenschappen. Antoinette (oprichtster van Niketan) bedankte het personeel van DRRA en haar directeur Farida Yesmin voor hun toewijding en vriendschap. Sommige medewerkers en vrijwilligers werkten al 25 jaar met Niketan, zij werden dan ook extra in het zonnetje gezet.

Het feest bestond uit drie dagen kermis voor alle kinderen, met een draaimolen, een mini reuzenrad, een schommelboot, diverse dans en zangacts en een heerlijke lunch met kip. Er waren spelletjes voor elke doelgroep, zoals wie het hardste kon kruipen, de meeste ballen in een emmer kon verzamelen, het snelste kon koekhappen, het eerste kon spijkerpoepen, of het langst zijn ballon heel kon houden. Er werd gelachen, er werden selfies gemaakt, er werd gedanst en gezongen.

"Drie dagen feest met mooie toespraken, geweldige optredens van de kinderen, een echte kermis en leuke spelletjes. Dit alles in een prachtige versierde feesttent. Wat ik niet zal vergeten is de blijde lach op de gezichten van de kinderen. Veel dank dat ik erbij mocht zijn". – Lenie Riegen, donateur

“Ik ben nog nooit zo blij en trots geweest. Ik heb op een groot podium gedanst, ik heb in een grote schommelboot gezeten en al werd ik wat duizelig ik bleef met mijn vriendinnen erin gaan. Het was er veilig en er waren geen jongens die ons lastig vielen. Ik vond het zo leuk! Ik wil nog een keer naar de kermis”.- Srabonti Rajbongshi (13), meisje met een verstandelijke handicap

“Ik heb van de verschillende attracties genoten, zoals de draaimolen, reuzenrad en de schommelboot. Het was voor de allereerste eerste keer. Want wanneer er een kermis in mijn dorp is, is het te duur of kan ik vanwege mijn handicap niet van die attracties genieten. Ik heb nog nooit zo'n plezier gehad. Ik heb meegedaan aan het dansen op het podium en won een prijs bij koekhappen”. Geweldig. - Afsharul Islam Tamim (8), jongen met een spastische verlamming

“Het was een bijzondere leuke en vreugdevolle dag voor de kinderen met een handicap. Ik krijg normaal niet de kans om met mijn kleinzoon naar dit soort evenementen te gaan. Dus ik ben DRRA en Niketan dankbaar dat ze deze kermis hebben georganiseerd. Wat mij betreft mag dat elk jaar georganiseerd worden”. - Grootmoeder van Kawsher (8) jongen met een spastische verlamming

Samenwerking DRRA

Disabled Rehabilitation and Research Association (DRRA) is de partner/uitvoerder van een groot aantal projecten van Niketan. Het biedt kwalitatieve en kwantitatieve zorg aan kinderen met een motorische, verstandelijke of meervoudige handicap op het platteland en in steden in Bangladesh. Niketan is mede-eigenaar, facilitator (financiële middelen en kennis), ondersteuner (monitoring, evaluatie, strategische planning) en kwaliteitsbewaker van de projecten. Bestaande projecten van DRRA worden geborgd met geld. Niketan deelt kennis en ervaring met DRRA om de medewerkers professioneel verder op te leiden en de kinderen met hun verschillende behoeften centraal te stellen in al hun activiteiten.

DRRA voert ook projecten voor andere donoren uit en kan zelf zo meer kennis opbouwen en meebrengen en haar overheadkosten drukken. Niketan helpt DRRA zich aan te passen aan de veranderende context. DRRA is een van de belangrijkste partners om ook de overheid in toenemende mate te betrekken en haar verantwoordelijkheid te laten nemen voor de gehandicaptenzorg in Bangladesh.

Aan welke SDG doelen werken wij:

- 1** Gezinnen van kinderen met een beperking hebben toegang tot basisdiensten en economische middelen
- 3** Kinderen met een beperking hebben toegang tot gezondheidszorg en revalidatie. Er is liefde en aandacht.
- 4** Kinderen met een beperking kunnen meedoen op school.
- 5** Jongens en meisjes met een beperking hebben gelijke rechten en kansen.
- 8** Jongeren met een beperking hebben toegang tot vakgericht onderwijs.
- 10** Kinderen en jongeren met een beperking hebben gelijke kansen en worden betrokken bij alle aspecten van de maatschappij
- 17** Wij werken samen met partners en organisaties om onze resultaten voor kinderen met een beperking duurzaam te maken

A close-up photograph of a man with dark, curly hair and a beard, laughing heartily. He is wearing a white t-shirt. The background is a field of tall, green grass, with some blades of grass in the foreground partially obscuring his face. The lighting is bright, suggesting it's daytime.

Niketan in Bangladesh

Bangladesh

2024 was voor Bangladesh een jaar vol klimaat en politiek gerelateerde problemen. Zo startte het nieuwe jaar met verkiezingen. De Awami League, geleid door premier Sheikh Hasina, regeert sinds 2009 achtereenvolgens in Bangladesh en was aan haar vierde termijn op een rij begonnen. In aanloop naar de verkiezingen werden oppositieleiders en kritische journalisten opgepakt.

In april en mei werd Bangladesh getroffen door een ernstige hittegolf met temperaturen van 44 tot 46 graden. Scholen sloten hun deuren, oogsten mislukten en de levering van elektriciteit werd op het platteland stopgezet, zodat de airco's in de hoofdstad op volle toeren konden draaien. Zonder een fan is het in een golfplaten huisje niet uit te houden. Kinderen werden ziek, kregen hoofdpijn, een verhoogde hartslag en raakten buiten bewustzijn met tot gevolg dat drie kinderen in ons project kwamen te overlijden.

In juli braken er studentenprotesten uit. De regering kondigde aan dat het aantal overheidsbanen die gereserveerd waren voor de vrijheidsstrijders (en hun (klein)kinderen) uit de onafhankelijkheidsoorlog van 1971 verhoogd zou worden. Hierdoor zou een derde van de overheidsbanen in handen komen van een groep mensen die in Bangladesh al een bevoorrechte positie hebben. Studenten probeerden met vreedzame protesten het hoge gerechtshof zover te krijgen dat zij zou toetsten of de aanpassing doorgevoerd mocht worden. Echter deze protesten escaleerden volledig. Toen werd de politie ingezet om met geweld de demonstraties te stoppen, met ruim 600 dodelijke slachtoffers tot gevolg. Het land ging op slot, er was een avondklok, geen internet en willekeurige mensen werden opgepakt, verkracht of neergeschoten. Inmiddels ging het protest al lang niet meer om het quotum. Er groeide een steeds grotere onvrede over het harde optreden van de politie, de dalende economische groei, de hoge voedselprijzen en het autocratisch regime. De studenten bleven demonstreren en steeds meer mensen sloten zich aan. De schreeuw om verandering en het opstappen van de premier had tot gevolg dat op 5 augustus premier Sheikh Hasina opstapte en naar India vluchtte.

Met het aantreden van een interim-regering is de rust ietwat wedergekeerd, maar stortte het land financieel in als een kaartenhuis. Het regime van Hasina had miljarden weggesluisd. Geld wat was verdiend met beursfraude en drugshandel. Het is volledig onduidelijk welke kant het in Bangladesh opgaat. Wel lijkt er een conservatievere wind te gaan waaien en probeert de streng islamitische partij Jamaat de macht te krijgen.

Projectgebied

Bangladesh is opgedeeld in 64 districten. Niketan is actief in het plattelandsdistrict Manikganj. Manikganj is onderverdeeld in 7 upazila's (subdistricten), 65 union Parishads en 1643 dorpen. De meeste activiteiten van Niketan vinden plaats in de upazila's Ghior en Daulatpur. De 489 kinderen die in Manikganj ondersteund worden, wonen verspreid over 175 dorpen in 34 union parishads. Sinds 2020 ondersteunen we ook 7 kinderen in 6 dorpen in district Tangail. Het gaat om dorpen die grenzen aan de upazilla Daulatpur.

Een Union Parishad (UP) is de kleinste administratieve en lokale overheidseenheid in Bangladesh

In herinnering:

Ashraful had een spierziekte en woonde met zijn extreem arme ouders in een eenvoudige hut op de rivierbedding. Als kind kwam hij naar de school in Ghior, maar toen lopen steeds moeilijker werd, kreeg hij een rolstoel en bezocht een leerkracht hem wekelijks thuis. Zijn enige uitje was het theewinkeltje bij de markt, daar kreeg hij als hij geluk had, altijd wel van iemand een kopje thee aangeboden. Maar op een dag in oktober kreeg dat leuke uitje een dramatische afloop. Uit het niets werd er door een groepje jongeren zoutzuur over zijn been gegooid, waardoor hij ernstige derdegraadsbrandwonden opliep. Waarom: "Hij is gehandicapt en arm, waarom moet hij rondhangen bij de theewinkel"! Zijn moeder moest stoppen met werken om voor hem te zorgen, waardoor het gezin in nog grotere problemen kwam. Er was geen geld meer voor eten en al helemaal niet voor de dure behandeling van Ashraful's brandwonden. Niketan betaalde de medicijnen en de verbandzwachtels en met lokale donaties konden we voor voldoende eten op de plank zorgen. Langzaamaan ging het weer ietsje beter met hem. Helaas had niemand aandacht voor de mogelijke aangerichte schade aan zijn organen. Ashraful overleed aan niet meer functionerende longen. Hij is slechts 19 jaar geworden.

Zorg en onderwijs

Niketan biedt sinds 1995 zorg en onderwijs aan kinderen met een handicap. Toentertijd was er al veel schaamte en stigmatisering, maar helaas is dit in al die jaren nog maar nauwelijks veranderd. Hierdoor hebben nog steeds veel ouders en kinderen te maken met minder sociale contacten en meer eenzaamheid.

In ons zorg en onderwijsprogramma staat het creëren van een veilige omgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen centraal. In een land waarin de opvoedingstechniek bestaat uit lijfstraffen en verbaal geweld is het belangrijk om een omgeving te creëren waarin kinderen gezien, gehoord en gerespecteerd worden. We richten ons dan ook niet alleen op het kind, maar op het hele gezin. Tot op de dag van vandaag blijft verandering aanleren in opvoedingstechnieken een belangrijke rode draad in ons werk.

Vroeghulp en intensieve zorgkinderen

Ons vroeghulpprogramma is bedoeld voor ouders die vermoeden dat hun kind van 0 tot 5 jaar ontwikkelingsproblemen heeft en voor ouders die het gevoel hebben dat er iets mis is met hun kind, maar niet precies weten wat. Het vroeghulp programma heeft een regionale functie en werkt nauw samen met de lokale gezondheidscentra.

In het vroeghulpprogramma leren ouders hoe ze hun kind kunnen stimuleren en ondersteunen. We bieden de kinderen fysiotherapie en hebben een activiteitenaanbod gericht op het verbeteren van hun ontwikkeling. Het is een programma van hoop. We zien dat wanneer kinderen vooruitgang laten zien in fysieke en sociale ontwikkeling, maar ook in taal- en cognitieve vaardigheden, ouders gemotiveerd raken om de intensieve oefeningen met hun kind voort te zetten. Wanneer ouders minder tijd nodig hebben voor de dagelijkse zorgtaken, kunnen ze die tijd gebruiken om op het land te werken, naar de markt te gaan of om andere mensen te ontmoeten.

Wanneer kinderen 6 jaar worden stromen ze door naar onze zorg-ontwikkelgroep, het speciale onderwijs of het reguliere onderwijs.

De kinderen worden in onze centra ingedeeld naar zorgzwaarte en hulpvraag. De kinderen met een intensieve zorgvraag komen drie dagen per week naar onze zorg-ontwikkelgroepen. Het gaat om 30 kinderen met een verstandelijke en vaak meervoudige handicap, hetzij lichamelijk, gedragsmatig of een combinatie hiervan. De activiteiten zijn gericht op het opdoen van nieuwe ervaringen, en het stimuleren van de zintuigen en motoriek. Om de zintuigen optimaal te activeren is de 'snoezelruimte' in 2024 vernieuwd. Door de zintuigen selectief te prikkelen, leren de kinderen hun emoties en gevoelens te uiten.

Alif Mondol is 10 jaar en heeft naast een ernstige spastische verlamming ook epilepsie. Samen met zijn ouders en zus woont hij in een klein golfplatenhuisje, waar je alleen te voet kan komen. Na zijn geboorte hadden zijn ouders al snel in de gaten dat het flink mis was met hun zoon. Een dokter in Dhaka raadde een operatie aan en een neuroloog in Manikganj medicatie. Maar vanwege beperkte financiële middelen was dat geen optie voor hen. Ze bleven echter vastberaden om hun zoon te helpen. Zo hoorden ze op een dag over DRR/Niketan en werd Alif toegelaten tot de zorg-onderwijs groep. Ze kregen financiële steun voor het kopen van medicijnen en een aangepaste stoel zodat Alif beter kon zitten, waardoor het kwijlen afnam en de hygiëne verbeterde. Qua ontwikkeling zit Alif op 3-4 maanden, hij gebruikt zijn lichaam om zijn basisbehoeften te communiceren. Beide ouders volgden alle trainingen die hen kon helpen om Alif zijn leven beter en leuker te maken. Elke kleine stap in zijn ontwikkeling wordt gevierd. Daarnaast werkt zijn moeder nu voor BanglaMa en kunnen ze met dit inkomen hun zoon betere voeding geven.

“Het verhaal van Alif Mondol is een bewijs van de kracht van professionele interventies, ouderlijke toewijding en gemeenschapssteun. Dankzij DRR en Niketan heeft Alif betekenisvolle vooruitgang geboekt en heeft zijn gezin ondanks tegenslagen hoop gevonden”. – Nizam Uddin, project manager.

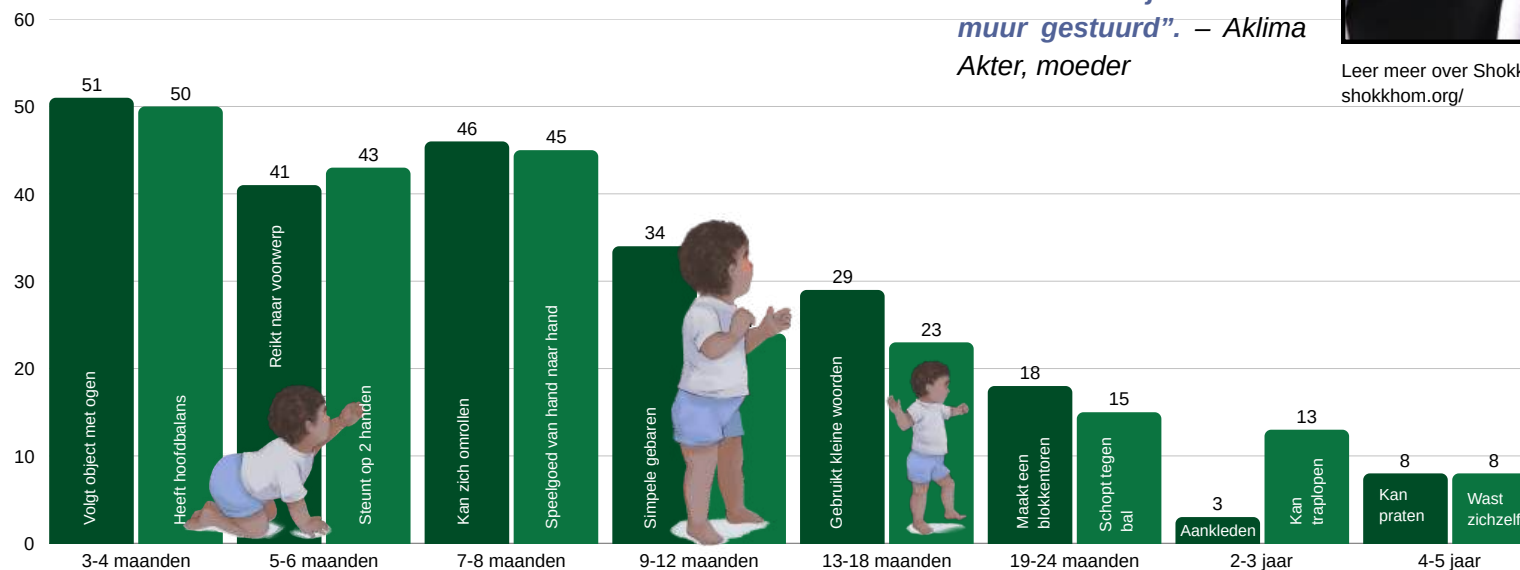

Ontwikkeling van de kinderen

Om beter inzichtelijk te krijgen hoe de kinderen zich ontwikkelen meten we de mijlpalen van de kinderen. Voor de kinderen van onze vroeghulp en intensieve zorgkinderen meten we de ontwikkelingsmijlpalen vanaf 3 maanden t/m 5 jaar. De meting maakt inzichtelijk of de kinderen qua kalenderleeftijd en ontwikkeling 'op schema' lopen, of dat er een disharmonie is. Tevens kunnen de leerkrachten/therapeuten de meting gebruiken om leerdoelen te bepalen en om ouders eenvoudig inzicht te geven in de ontwikkeling van hun zoon/dochter.

Resultaat

Duidelijk is dat we de doelgroep in twee categorieën kunnen indelen. Een hele kleine doelgroep die qua kalenderleeftijd en ontwikkeling redelijk harmonisch is en waarvan we verwachten dat deze kunnen doorstromen naar ons speciaal onderwijs en later het regulier onderwijs.

En een grote doelgroep die vanwege de complexiteit van hun handicap een heel disharmonisch profiel laten zien. Deze kinderen zullen uiteindelijk doorstromen naar onze zorg-ontwikkel groep of naar de zorg en ondersteuning in de thuissituatie.

"Ik heb hier al veel geleerd en probeer alles wat ik leer thuis toe te passen. Als ik het niet meer weet, dan kijk ik op de Shokkhom app. Mijn zoon gaat vooruit en ik voel me gehoord en gezien als ouder. Dat is wel anders in de gezondheidscentra van de overheid, daar word je van het kastje naar de muur gestuurd". – Aklima Akter, moeder

Leer meer over Shokkhom op pagina 38 of ga naar <https://shokkhom.org/>

“Mijn dochter Dewan Alifa (4) heeft epilepsie en een spastische verlamming. Voor haar behandeling ben ik naar diverse artsen gegaan, zelfs in India. Ik kreeg grote getalen medicijnen voorgeschreven, maar deze maakten mijn dochter niet beter. Geen van die artsen kwam met het advies voor fysiotherapie en andere therapeutische interventies. Uiteindelijk hoorde ik via via over het vroeghulpprogramma van DRRRA. Ik kom hier regelmatig en ben zo blij de ontwikkeling in mijn dochter te zien. Ik had nooit durven dromen dat mijn dochter zelfstandig van lig naar zit zou kunnen komen, laat staan dat ze nu met ondersteuning kan staan. Ze begint te brabbelen en soms verstaanbare woorden te zeggen. Haar ontwikkelingsniveau is nu te vergelijken met een kind van een jaar, maar ze maakt nog steeds flinke vorderingen. Ik ben zo trots”. – Mokseda, moeder.

**‘Ik ben ontzettend blij
om de de ontwikkelingen
van mijn dochter te zien’**

Speciaal onderwijs

In het district Manikganj in de dorpen Ghior en Baniajuri bieden we zes dagen per week speciaal onderwijs aan voor kinderen in de leeftijd van 5 tot 21 jaar. De kinderen krijgen thematische les- en leeractiviteiten. De scholen bestaan uit diverse klasjes naar gelang het niveau en de handicap van de kinderen. Zo is er een structuur klas voor kinderen met autisme en voorbereidende schoolklassen voor kinderen met een lichte verstandelijke of lichamelijke handicap die kunnen doorstromen naar het regulier onderwijs. Ook is er een klas voor jongeren ter voorbereiding op vakgericht onderwijs.

Omdat in Bangladesh alle particuliere, kleuter- en overheidsscholen een schooluniform gebruiken, was het de wens van ouders en kinderen om ook in het speciaal onderwijs een schooluniform te dragen. Het zou een positieve uitstraling hebben op de kinderen, de gezinnen waarin zij opgroeien en de gemeenschap. Naast schooluniformen kregen de kinderen schoenen, een rugzak en een ID kaart. De kinderen zijn maar wat trots op hun uniform, ze komen met nog meer plezier naar school. Het uniform zorgt voor gelijkwaardigheid, het inspireert en motiveert.

De diverse klassen van het speciaal onderwijs zijn drie dagen per week open en de unieke samenwerking met veertig reguliere scholen maakt het mogelijk dat kinderen daarnaast ook drie dagen regulier onderwijs kunnen volgen. Hierdoor gaat er een nieuwe wereld open voor het kind en wordt de ontwikkeling van sociale relaties en interactie met leeftijdsgenoten die geen handicap hebben mogelijk. Het respect en begrip groeit als leerlingen met verschillende capaciteiten en achtergronden samen spelen, sociale contacten leggen en leren (zie ook pagina 36).

"Op school zijn maakt me blij omdat ik vrienden heb om mijn tijd mee door te brengen. Maar als ik thuis ben, voel ik me vaak eenzaam omdat ik geen vrienden heb om mee te spelen en te kletsen". - Samiul Islam (9)

Gemeenschapsscholen

Om tegemoet te komen aan de wensen van ouders om meerdere scholen voor speciaal onderwijs te openen hebben we sinds twee jaar een gemeenschapsschool in Narshi en één in Daulatpur. Beide scholen waarin speciaal onderwijs aangeboden wordt zijn drie dagen in de week open en worden bezocht door 25 leerlingen. Het gaat om scholen die gedragen worden door de gemeenschap en waarin zij voor de basisvoorzieningen zorgen.

Al enkele jaren probeert onze partnerorganisatie DRRA de speciale scholen onder de verantwoordelijkheid van de overheid te krijgen. Met het vertrek van het regime van Sheikh Hasina en de komst van een tijdelijke interim-regering vrezen we dat we het nog jaren kan gaan duren voordat nieuwe relaties opgebouwd zijn en het onderwijs voor kinderen met een handicap weer op de agenda staat.

“Elke maand organiseren we een ‘kishuri party’ en koken we gezamenlijk met de kinderen. Ieder kind neemt dan van thuis groente of kruiden mee. De kinderen mogen helpen met snijden, het wassen van de groenten, het aanmaken van het vuur en het roeren in de pan. Zo leren de kinderen belangrijke vaardigheden zoals groenten en kruiden herkennen, snijden, maar ook communiceren, samenwerken en op je beurt wachten. Maar bovenal, het is een feestelijke activiteit die we steevast afsluiten met een heerlijke gezamenlijke maaltijd, zingen en dansen”. – Kolpona, leerkracht.

‘Samen koken is een feest’

Hoe gelukkig zijn onze kinderen?

Ook dit jaar hebben we met behulp van de 'Children Happiness Scale' van Children's Rights Director 55 kinderen uit het speciaal onderwijs gevraagd om op een twintigtal stellingen met ja of nee te antwoorden, om zo inzicht te krijgen in hoe gelukkig zij zich wel of niet voelen. De hoogst haalbare score is 4.25, de laagste is 1.68. Een score van 2.88 wordt door onderzoekers gezien als gemiddelde score. Onze kinderen scoren nagenoeg allemaal een iets boven gemiddelde score, namelijk 3.13

Hieronder ter illustratie een aantal stellingen en het aantal kinderen die deze met een ja beantwoord hebben.

Vergeleken met verleden jaar zijn de kinderen trotser op zichzelf, hebben ze meer vrienden en plezier. Ook de leerkrachten geven aan met veel plezier naar hun werk te gaan, ze geven het een 8 gemiddeld. Ze halen hun geluk voornamelijk uit de doelen die ze behalen met de kinderen. Wat Niketan volgens de leerkrachten kan verbeteren is om weer meer inhoudelijke trainingen te gaan geven.

“Ik had de kinderen een nieuw versje geleerd, waarbij ik geluiden en gebaren maakte. Twee dagen later vroeg ik aan mijn leerlingen of ze het versje nog herinnerde. Yeasin begon direct met dezelfde gebaren en geluiden het versje te vertellen. Ik was zo trots”.- Jenia, leerkracht.

Ontwikkeling van de kinderen

Om beter inzichtelijk te krijgen hoe ook de kinderen in het speciaal onderwijs zich ontwikkelen, meten we de mijlpalen van de kinderen van 5 t/m 8 jaar om te zien of ze qua kalenderleeftijd en ontwikkeling 'op schema' lopen, of dat er een disharmonie is. Er is gekozen om tot een ontwikkelingsleeftijd van 8 jaar te gaan, omdat wanneer de kinderen de vaardigheden van een 8-jarige beheersen ze vaak naar het reguliere onderwijs kunnen doorstromen. Tevens kunnen de leerkrachten/therapeuten het meten gebruiken om leerdoelen te bepalen en om ouders eenvoudig inzicht te geven in de ontwikkeling van hun zoon/dochter.

Een aantal vaardigheden van 82 kinderen met een kalenderleeftijd van 5 t/m 21 jaar.

	Tekenen	Lezen / schrijven	Rekenen	Sociale / emotionele vaardigheden	Algemene vaardigheden
Vaardigheden	5-6 jaar	6-7 jaar	8 jaar		
Tekent een eenvoudige tekening maken	39	Tekent een persoon met 8 lichaamsdelen	17	Tekent een persoon met 16 lichaamsdelen	2
Kan een woord met 3 letters schrijven	37	Kan zijn naam schrijven	35	Kan een simpele zin lezen	10
Begrijpt getallen	43	Kan 3 getallen terugtellen	18	Kan in tweetallen tellen	15
Kan zich op een taak concentreren	51	Begrijpt de gevoelens van anderen	53	Omringt zich graag met vrienden	66
Kan met twee benen springen	51	Kan klokkijken	23	Weet de dagen van de week	24

Chaima (14) is een sociaal en vriendelijk meisje met een spastische verlamming, gehoorproblemen en een ontwikkelingsachterstand. Ze woont op een 'char' (zandplaat in de rivier) en komt nu 5 jaar naar het speciaal onderwijs in Ghior. Haar vader verdient zijn geld als riksjarijder en haar moeder verdient wat bij met haar werkzaamheden voor BanglaMa. Sinds Chaima op school zit gaat niet alleen zij geleidelijk vooruit, maar ook het gezin. Chaima is minder verlegen geworden en heeft op school vriendinnen gemaakt. Ze speelt graag rollenspellen en tekent en kleurt graag. Als een echte puber roddelt en danst ze met haar klasgenootjes op school. Ze is dol op puzzels maken en is er trots op dat ze kleine woordjes kan schrijven. Vanwege problemen met haar mondmotoriek kwijlt ze soms en is ze verlegen om te praten. Maar er zit verbetering in en thuis en op school communiceert ze met ondersteunende gebaren. Dankzij diverse cursussen op haar school leerde haar moeder gebarentaal en zijn er minder frustraties thuis. Door de training 'family development' is het gezin beter in staat om prioriteiten te stellen en geld te sparen. Zorgen zijn er ook, zo maakt Chaima's moeder zich zorgen over haar toekomst, want wie wil er met haar dochter trouwen?

**'Wie wil er met mijn
dochter trouwen'**

Mantelzorg

Het gaat om mantelzorg in gemeenschappen waar de mensen arm zijn en geen toegang hebben tot gezondheidszorg. Gemeenschappen waar kinderen met een handicap anders verstoten zijn van zorg en onderwijs. Hier organiseren we wekelijks zorg en onderwijs op een veranda van een betrokken persoon uit de gemeente. Dit kan een ouder zijn, maar ook een buurtgezin, een leerkracht of een politieagent. Zij stellen het gebruik van wc, matten, bekers en een stukje erf om op te spelen beschikbaar. We zien dat hierdoor de gemeenschap betrokken raakt bij de zorg voor kinderen met een handicap. De kinderen worden niet uit huis geplaatst, maar groeien op in het eigen gezin en in de eigen gemeenschap.

In juni 2024 hebben we vanwege het succes, één van onze verandascholen kunnen sluiten en een nieuwe kunnen openen. De kinderen die de nu gesloten verandaschool bezochten, hadden geen ondersteuning meer nodig. Sommige hadden leren lopen, bij andere kinderen was hun motoriek verbeterd en of hun Algemeen Dagelijkse Vaardigheden. De meeste kinderen waren toegelaten tot het reguliere basisonderwijs. De nieuwe verandaschool is gestart in Bonna dichtbij een rivierbedding en de 'char' Bonna Vanga, om zo ook kinderen hier te kunnen helpen.

Het mantelzorg programma is in de loop van de jaren organisch gegroeid. Er zijn nu 19 verandascholen en we betrekken steeds meer groepen uit de samenleving bij ons programma. We werken samen met apothekers en medewerkers van lokale gezondheidscentra en met het reguliere onderwijs. Oudergroepen dienen als 'de stem van kinderen met een handicap' en opereren als activisten die serieus lobbyen voor inclusie en betere voorzieningen voor kinderen met een handicap.

“Eerlijk gezegd geloofde ik in het begin niet in de diensten van de veranda school. Maar ik dacht baadt het niet dan schaadt het niet. Boven al mijn verwachtingen in, heeft mijn zoon zijn fysieke, communicatieve en cognitieve vaardigheden verbeterd. Hij heeft geleerd zichzelf te verzorgen, hij kan tellen en is veel socialer geworden. Hij speelt met andere kinderen. Hij heeft een identiteitskaart en zelfs een invaliditeitsuitkering gekregen. We zijn ontzettend blij en dankbaar”.
Nasma Akter (39) moeder van Raju (11) met het syndroom van Down.

In het ziekenhuis in Daulatpur organiseren we drie dagen per week een kleine revalidatie unit. Naast de zorg aan 32 kinderen krijgen we vanwege de zichtbaarheid in het ziekenhuis ook steeds meer patiënten (31) die vanwege een beroerte zorg nodig hebben. In ziekenhuizen in Bangladesh wordt geen nazorg als fysio of ergotherapie verzorgd. Tegen een kleine betaling biedt de fysiotherapeut zorg aan deze patiënten. Het organiseren van zorg in het ziekenhuis levert ons ook veel op voor de kinderen, zo krijgen kinderen wanneer ze ziek zijn gratis medicijnen en hoeven ze niet te betalen voor doktersbezoeken.

“Mijn naam is Joba, ik ben de vrijwilliger van Jannati. Jannati is mijn dorpsgenootje, ze heeft een spastische verlamming en ontwikkelingsachterstand, ze is 14 jaar oud. Omdat ik vlakbij woon ga ik regelmatig even langs, ook pas ik op als haar moeder even weg moet. Ik ben vrijwilliger geworden omdat het mij opviel dat niemand met Jannati sprak, dat ze genegeerd werd door de dorpsbewoners. Ik kon mij voorstellen hoe eenzaam dat moest zijn voor Jannati en haar moeder. De eerste keren alleen samen met Jannati wist ik niet zo goed wat ik moest doen, ik dacht dat ik haar moest leren lezen en schrijven, maar Jannati wilde niet meewerken. Ze wilde spelen. Ik ben toen maar met haar gaan spelen en wat hadden we een plezier samen, dat zal ik niet snel vergeten. Vanwege mijn studie heb ik niet zoveel tijd, anders zou ik Jannati nog vaker opzoeken. Het zou mooi zijn als we de gemeenschap meer kunnen betrekken bij het leven van kinderen met een handicap. Er moet meer bewustwording komen. Ik weet niet hoe, maar ik wil mij daar zeker voor gaan inzetten”.

**‘We maken heel
veel plezier samen’**

Een belangrijke rol in het vergroten van de bewustwording in de gemeenschap ligt bij onze 120 vrijwilligers. Waar vroeger veel mensen dachten dat ze zelf 'bezeten' zouden raken wanneer ze in contact kwamen met mensen met een handicap, bewezen de vrijwilligers het tegenovergestelde. De vrijwilliger (veelal middelbare scholieren en studenten) brengt één tot twee uur per week met een kind met een handicap door. Hij of zij speelt met het kind, ontlast de moeder en ondersteunt de familie. Door het wekelijkse bezoek van de vrijwilliger zien we dat de ouders beter voor het kind gaan zorgen. De vrijwilliger neemt het kind ook mee naar buiten, waardoor het andere mensen ontmoet. Dit draagt bij aan een vermindering van de negatieve stigmatisering voor het hele gezin. Daarnaast zijn 11 vrijwilligers nauw betrokken bij het runnen van de nu 19 verandascholen. In 2025 gaan 10 vrijwilligers aan kinderen in diverse dorpen, inclusieve verhalen voorlezen om kinderen bewust te maken van diversiteit.

Praktische thuishulp

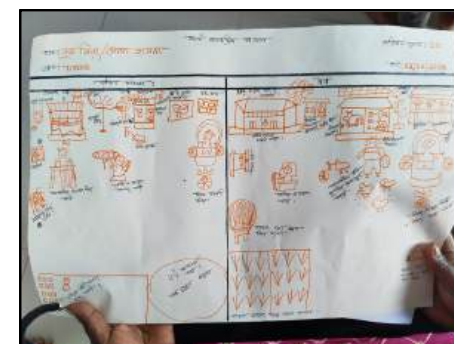
Naast de 19 verandascholen bieden we ook praktische thuishulp aan 75 kinderen. Het gaat om kinderen die naar het reguliere onderwijs gaan en alleen fysiotherapie nodig hebben, om kinderen met complexe handicaps die niet meer naar een school of verandaschool gaan en om kinderen die tijdelijk niet naar school kunnen komen vanwege familieomstandigheden. De zorg is praktisch, gericht op wat het kind en de familie nodig heeft in de thuissituatie.

Ondersteunen van families

Uit de externe evaluatie (CBR 2023) blijkt dat de kind-familie gerichte aanpak het succes van ons mantelzorgprogramma is. Daarom heeft Niketan besloten hierin te blijven investeren en families verder te versterken. Dit doen we door trainingen aan te bieden die gericht zijn op het leren omgaan en verzorgen van hun kind, maar ook door een trainingspakket waarin ouders hun dromen leren uit te spreken en we ze helpen het heft in eigen handen te nemen. Dit kan door het geven van een klein beginkapitaal, maar ook door ze te helpen beter gebruik te maken van hetgeen ze al hebben.

Economische zekerheid zorgt voor minder stress en problemen en biedt ouders de mogelijkheid om beter voor hun gezin te zorgen. Maar hoe krijg je meer economische zekerheid? In 2024 organiseerde Niketan met NGO Dipshika een 'family development training'. Hierin leerden 20 ouderparen dat door eenvoudige dagelijkse stappen, dromen niet echt ver weg hoeven te zijn. Het ging om ouders die door Dipshika geclassificeerd worden als 'arm' en 'extreem arm', oftewel ouderparen die zich geen twee maaltijden per dag kunnen veroorloven.

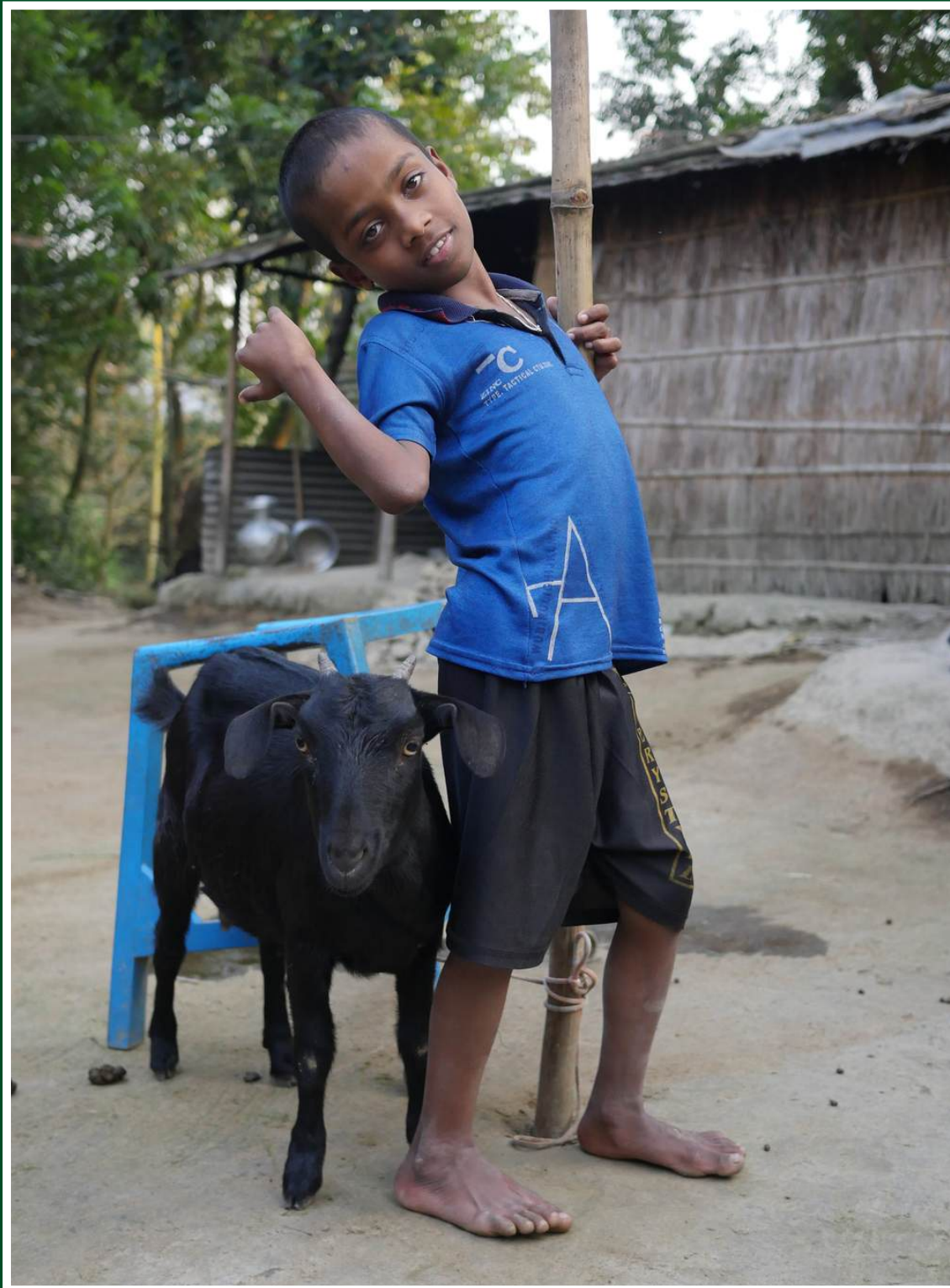
De ouders leerden hun eigen thuissituatie inzichtelijk te maken en welke dagelijkse of wekelijkse uitgaven eigenlijk onnodig zijn. Wanneer je het geld wat je gebruikt voor gokken of genotsmiddelen elke dag opzij zet, hoeveel spaar je dan per week, per maand en per jaar en wat kan je daar allemaal meedoen?

Dromen werden uitgetekend en uitgesproken, de toekomst leek op eens niet meer zo ver weg. Het was prachtig om te zien hoe de ouderparen naarmate de training vorderde steeds enthousiaster en vrolijker werden. Het DRRA-team volgt en bespreekt het stappenplannen met de ouders in de thuissituatie en blijft dit doen. Voor een extra zetje in de goede richting ontvingen 20 ouderparen ongeveer 100 euro.

Al-Amin (10) heeft een spastische verlamming en woont in het dorpje Charmotto in Zaigur union, enkele uren rijden van goede gezondheidszorg. Hij werd prematuur geboren en kreeg vlak na zijn geboorte geelzucht. Ook ontwikkelde hij epilepsie. Toen zijn ouders merkte dat Al-Amin zich niet ontwikkelde zoals hun dochter, bezochten ze diverse kwakzalvers, maar zonder resultaat. De ouders konden zich een bezoek aan een echte arts niet veroorloven. Ze zijn extreem arm, vader sjuwt stenen in de bouw en werkt gemiddeld 6 maanden per jaar, moeder is huisvrouw en zorgt voornamelijk voor Al-Amin. Beide ouders hebben geen opleiding genoten en wisten zich in eerste instantie geen raad met Al-Amin. Via via hoorden ze over het vroeghulp programma van Niketan. Al-Amin was 4 jaar en kon nog niet zelfstandig zitten. Nu ruim 6 jaar later, kan Al-Amin met hulp van een looprekje lopen en gaat hij naar de zorg-onderwijs groep. Hij komt graag en speelt samen met zijn vrienden met blokken en auto's. Zijn moeder kreeg de kans om voor BanglaMa te werken en ontving in 2024 samen met haar man de 'family development' training. Dankzij de training en de financiële ondersteuning die zij ontvingen, kon het gezin eenden kopen waarvan ze nu de eieren verkopen op de markt. Het gezin heeft goede hoop op een meer zorgeloze toekomst.

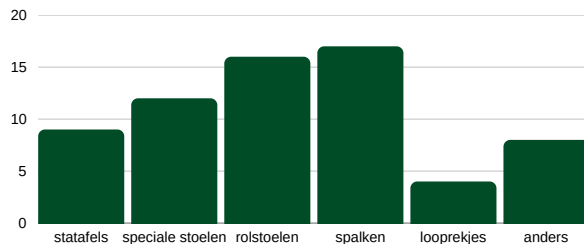
**'We hebben goede hoop op
een zorgeloze toekomst'**

Hulpmiddelen en medicatie

Hulpmiddelen kunnen essentieel zijn voor de ontwikkeling van kinderen met een handicap. Wanneer je kan staan, stimuleer je de botopbouw, groei, stofwisseling en de bloedsomloop, het versterkt de spieren, bevordert de ademhaling en verbetert de spijsvertering. Een rechtopstaande houding geeft een andere kijk op de wereld en maakt het mogelijk voor het kind om op ooghoogte met andere kinderen te spelen. Hoekstoelen zijn perfect voor kinderen die mogelijk hoofd-, romp- en bekkenondersteuning nodig hebben om een goede zithouding te bereiken.

In 2024 zijn de volgende hulpmiddelen aan kinderen uitgedeeld.

70

Kinderen ontvingen medicatie tegen reflux of epilepsie.

Voeding

Voor kinderen met een neurologische aandoening (zoals kinderen met een spastische verlamming of autisme) kan eten en drinken een hele opgave voor kind en ouders zijn. Het leidt soms tot frustraties en het weigeren van eten. Kinderen met een spastische verlamming hebben vaker last van bijkomende problemen als reflux of obstipatie. Kinderen met autisme verwerken prikkels vaak op een andere manier dan kinderen zonder autisme. Deze verwerking van prikkels speelt vaak een grote rol bij eetproblemen. Zo kan kieskeurigheid op het gebied van voedsel ertoe leiden dat een kind met autisme structureel te weinig of te eenzijdig eet. We leren de ouders de signalen op tijd te herkennen en te interpreteren en bieden ze handvaten om er beter mee om te gaan.

In al onze centra voorzien wij **116** kinderen van een gezonde maaltijd of snack. Het draagt bij aan het verbeteren van het welzijn van de kinderen en het vermogen om te leren. Gezonde en gelukkige kinderen leren beter en hebben meer kans om een gezond en bevredigend leven te leiden, terwijl slechte voeding leidt tot meer fysieke alsook cognitieve ontwikkelingsachterstanden. We wijzen ouders en verzorgers op het belang van gezonde voeding van hun kinderen en henzelf.

“Mijn zoon Binoy Sarkar (6), is een slimme en vrolijke jongen met het syndroom van Down. Voordat hij naar het speciaal onderwijs ging, at hij alleen vloeibaar voedsel. Maar nu heeft hij daarin opmerkelijke vooruitgang geboekt. Op school leert hij om samen met zijn klasgenootjes dingen uit te proberen en te genieten. Het is bijzonder om te zien hoe hij ernaar uitkijkt om naar school te gaan en om daar te eten. Hij danst graag en kan goed rijmpjes voordragen. Zijn ontwikkeling en enthousiasme vervult het hart van mijn man en mij met geluk. We zijn echt trots op zijn vooruitgang en dankbaar voor de steun en zorg die hij op school krijgt”. - Bimola Sarkar, moeder

Sumi (14) heeft een auditieve handicap en communiceert door het maken van gebaren. Als 4-jarige kwam ze naar het vroeghulpprogramma en stroomde vervolgens door naar het speciaal onderwijs. Ze kan prachtig tekenen en heeft met haar talent al diverse lokale prijzen gewonnen. Sumi gaat ook drie dagen naar het reguliere onderwijs waar ze probeert mee te komen met de lessen. Vanwege het feit dat ze in een niet gebarende omgeving opgroeit, lopen haar cognitieve vaardigheden helaas achter op haar kalenderleeftijd. Vriendinnen heeft ze dan ook niet op de basisschool. Gelukkig heeft ze die wel op het speciaal onderwijs, waar meerdere kinderen met een auditieve handicap zitten. Samen kunnen ze buiten heerlijk 'roddelen' over de leerkrachten en andere kinderen, maar ook een potje badminton spelen. Maar Sumi geniet ook van de praktische lessen en helpt graag. Zo helpt ze met koken en deelt ze de zelfgemaakte lunch uit op school.

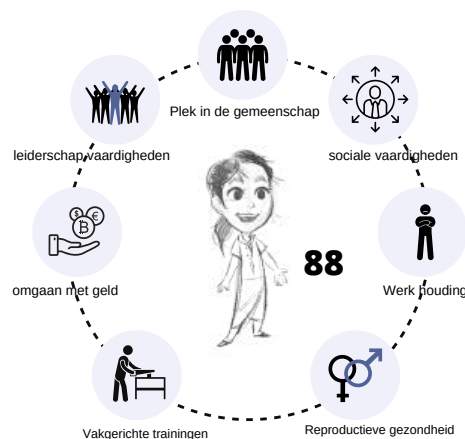
**'Ik vind het heerlijk om met
vriendinnen in gebaren te
kunnen roddelen'**

Lifelong learning

Het lesprogramma 'lifelong learning' is voor jongeren (jongens en meisjes) boven de 13 jaar, met uiteenlopende denkniveaus van normaal begaafd (met een lichamelijke handicap) tot een lichte en milde verstandelijke handicap. Veel van deze jongeren hebben negatieve of vervelende ervaringen meegemaakt en daarmee een gemis of gebrek aan veiligheid, waardering en hechting gehad. Ze hebben een negatief zelfbeeld ontwikkeld en het ontbreekt hen vaak aan zelfvertrouwen. Ze twijfelen aan hun eigenwaarde.

Om de jongeren in te laten zien dat ze veel meer in hun mars hebben dan dat ze zelf denken en dat wij ze wel de moeite waard vinden, hebben we diverse trainingen ontwikkeld. Het gaat om een training 'It's my body' waarin jongeren seksuele voorlichting krijgen, de training 'My Way to Work' die gericht is op sociale vaardigheden en werkhouding en de training 'On my own' waarin ze leren met geld om te gaan. Ter afsluiting is er een training 'leiderschap' waarin jongeren meer leren over hun rechten en hoe ze hun levenspad meer in eigen handen kunnen nemen.

Het levenslang leren trainingspakket 'The Right to Decide', bestaat uit diverse modules en vakgerichte trainingen en heeft tot doel de jongeren te helpen een plek in de samenleving te krijgen.

"Ik zie de jongeren het meest veranderen tijdens de training 'It's my body'. Vaak komen de jongeren verlegen en met een slechte persoonlijke hygiëne in de training. Halverwege de training zie je meer bewustzijn komen rondom hun persoonlijke hygiëne. Gaan ze zich beter kleden en wassen. Aan het eind van de training is hun zelfbeeld zodanig veranderd dat ze zich zelfbewust kleden en de meisjes zichzelf ook opmaken. Sommige meisjes komen zwaar gesluierd binnen en gaan aan het eind van de training zelfverzekerd en modern gekleed de straat op". – Dalima Rahman, trainer

Het effect van de 'Right to Decide' trainingen is dat ze naast het vergaren van kennis ook sterker in hun schoenen komen te staan. Ze hebben handvaten gekregen om hun leven positief te veranderen. Ze hebben geleerd hoe ze hun rugzakje kunnen vullen met positieve ervaringen en zijn daarmee veerkrachtiger geworden. Hiermee kunnen ze de eerste stappen zetten naar hun toekomst.

Echter, uit interviews met ouders blijkt dat de druk van buitenaf op het bepalen van het eigen leven door een jongere met een handicap een grote rol speelt. Familie, dorpsgenoten, burens, iedereen heeft een mening en beïnvloedt het gezin en de persoon met een handicap. Het is zeer moeilijk om aan wensen van ouders of familieleden te ontkomen. Zo is er de druk voor jongens om werk te vinden en inkomsten te genereren en is er druk om je dochter uit te huwelijken. Al weten sommige ouders best wel dat dat niet de oplossing is. Daarbij is er bij ouders die constante angst op verkrachtingen en uitbuiting. In Bangladesh heeft 84% van de vrouwen met seksueel geweld te maken daarin zijn vrouwen met een handicap een heel makkelijk slachtoffer.

Shohan, is een jongen met een lichte verstandelijke handicap, hij kwam jarenlang naar ons speciaal onderwijs. Vervolgens volgde hij de 'My Way to Work' training en de lessen over seksuele voorlichting. Nu werkt hij in het restaurant van een nabijgelegen ziekenhuis. Hij maakt roti's en paratha's. Zijn baas is erg tevreden over zijn werkhouding en de hygiëne die hij hanteert tijdens het werk. Shohan draait diensten van 6 uur en verdient daar zo'n 9000 tk (85 euro) mee, wat een redelijk betaalde baan is. Hij woont op het terrein van het ziekenhuis en krijgt al zijn maaltijden daar. Shohan barst van zelfvertrouwen dankzij deze baan.

**'Ik ben super trots dat ik
een baan heb kunnen vinden
in het ziekenhuis'**

Vakgerichte trainingen

In het vakgericht onderwijs werken jongeren in een keten aan een product. Dit biedt de jongere de gelegenheid om te kunnen werken met minimale eisen aan vaardigheden en kennis. Het leert hen verantwoordelijkheid te delen, over te nemen en te dragen. Er zit opbouw in de moeilijkheidsgraad van de geboden arbeid zodat jongeren zich naar gelang de werkcompetenties waarover zij beschikken kunnen blijven ontwikkelen. De jongeren leren omgaan met collega's en gezagsverhouding en verwerven maatschappelijke waardering en participatie.

Houtbewerking : In de houtgroep leren 8 jongens aan de hand van een drie jarige lesmodule houtbewerking. De jongens maken gezamenlijk hulpmiddelen zoals statafels, speciale stoelen en looprekjes. Soms kunnen de jongens op grond van hun werkcompetenties en verworven vaardigheden doorgroeien naar een werkplek buiten de organisatie.

Handwerk : 14 meisjes komen naar het centrum in Baniajuri om vaardigheden te leren als opmeten, aftekenen, knippen, zomen en naaien. Het zijn vaardigheden waar nog steeds veel meisjes interesse in hebben en waarmee ze thuis wat inkomsten kunnen genereren.

Landbouw : Op de zorgboerderij verbouwen we organische groente en leren 10 jongens zorg dragen voor de veestapel die bestaat uit schapen, eenden, kippen en een koe.

Versterken van jongeren

Jongeren met een handicap behoren tot de meest gemarginaliseerde en armste jongeren ter wereld, wier basisrechten niet goed worden vervuld en voor wie volledige maatschappelijke acceptatie vaak onbereikbaar is. Uit de externe evaluatie (CBR 2023) van ons programma bleek dat ook wij te weinig aandacht hadden voor de jongeren.

In 2024 hebben we 10 jongeren naar werk begeleid. De jongeren waren geen onbekenden van DRRA/Niketan. Als klein kind kwamen zij vaak al naar een van onze projecten en naarmate ze ouder werden, volgden ze een of meerdere trainingen uit ons 'Right to Decide' traject. Jongeren waarvan we wisten dat ze graag aan het werk wilden. Na de eerste selectie zijn we met de jongeren en hun ouders meerdere keren in gesprek gegaan over welke inkomsten genererende activiteiten het meest realistisch en haalbaar zouden zijn. In september kregen 10 jongeren een startkapitaal van 40.000 tk (€350,-) en konden zij hun inkomsten genererende activiteiten starten.

Alpona volgde het 'Right to Decide' trainingspakket van Niketan. Ze leerde sociale vaardigheden, kreeg seksuele voorlichting, leerde meer over haar rechten en hoe ze met geld om moest gaan. Ze was klaar voor een nieuwe stap in haar leven. Nu heeft ze met haar ouders een kleine supermarkt geopend, die 's avonds verandert in een ontmoetingsplek. Dan komen de dorpingen samen voor een kopje thee, het laatste nieuws en het kijken van een soapserie. Alpona heeft haar doel van een onafhankelijk en zelfredzaam leven bereikt.

“Ik weet wat extreme armoede en verwaarlozing is. Jarenlang was dit mijn lot. Ik kreeg niets of nauwelijks te eten, werd verwaarloosd en mishandeld. Dat veranderde allemaal toen Niketan in mijn leven kwam. Ik volgde alle ‘Right to Decide’-trainingen, durfde mijn stem te verheffen tegen mijn ouders en op te komen voor mijn rechten. Met financiële steun van verschillende lokale organisaties kreeg ons gezin een nieuw huis, een waterput en wat geiten. Ik volgde een interne opleiding tot naaister, maar helaas konden ze vanwege mijn ernstige handicap geen baan voor mij vinden in de kledingindustrie. Met de financiële hulp van Niketan kocht ik mijn eigen naaimachine, wat stoffen en fournituren. Nu maak ik thuis kleding voor mijn klanten. Ik heb hiermee mijn doel wat ik ooit in de leiderschapstraining had uitgewerkt, bereikt. Een onafhankelijk en zelfredzaam leven. Ik word nu gewaardeerd en gerespecteerd door mijn familie”. - Marufa

**‘Ik word nu gewaardeerd
en gerespecteerd door
mijn familie’**

Het meten van zelfvertrouwen

Met behulp van de Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES) hebben we bij 51 jongeren gemeten hoeveel zelfvertrouwen ze hebben. Deze test bestaat uit 5 vragen gericht op zelfcompetentie en 5 vragen over eigenwaarde. De maximale score is 30 punten. De gemiddelde score van al deze jongeren is 19,4. Dit kan gezien worden als een normaal zelfvertrouwen (score tussen de 15 en 25 wordt gezien als een normale dosis van zelfvertrouwen). De score voor zelf competentie komt gemiddeld neer op 9,6 en het gevoel van eigenwaarde op 9,8. Drie jongeren scoren net 15 en 3 jongeren slechts 13 punten. Aan de bovenkant zitten vijf jongeren met een score van 25 of meer.

We kunnen zeggen dat in het algemeen de jongeren tevreden zijn met hun leven en dat ze vinden dat ze over een aantal goede kwaliteiten beschikken. Echter veel jongeren vinden dat ze weinig hebben om echt trots op te zijn en dat ze eigenlijk wel meer van zichzelf mogen houden. Sommige jongeren met een verstandelijke handicap hebben een irreëel zelfbeeld, zij kunnen beperkt reflecteren op de werkelijkheid. Zij zien voor zichzelf dat zij evenveel mogelijkheden hebben als ieder ander.

46

Jongeren zijn tevreden met hun leven en vinden dat ze goede kwaliteiten bezitten.

27

Jongeren denken soms dat ze niets waard zijn.

7

Jongeren hebben nog een laag zelfrespect

47

Jongeren zijn positief over hun mogelijkheden.

Residentiële zorg

Al 15 jaar hebben we een woonplek voor een diverse groep jongeren die geen ouders meer hebben of waarvan hun familie de complexe zorgvraag niet aan kan. 'Afroza's Place' is een woonvoorziening waar jongeren gezien worden, waar er naar ze geluisterd wordt en waar ze belangrijke cognitieve en sociale vaardigheden leren. Een plek waar iedereen nieuwe waarden leert over vriendschap, saamhorigheid en geborgenheid. De groep jongens zijn in de loop van de jaren zeer zorgzaam naar elkaar geworden, ze helpen elkaar met allerlei dagelijkse vaardigheden, ze spelen een spelletje cricket met elkaar en helpen de zorgmoeders. Ze helpen bij het koken en het opdienen van het eten. Ze wassen hun eigen kleding en helpen de boer bij taken op het land en op de boerderij.

Ze leren keuzes te maken en daarin hun verantwoordelijkheid te nemen. Dit gaat niet altijd goed. Het proces verloopt over een hobbelig pad, waarop de omgeving moet anticiperen. We begeleiden en trainen de ouders en stimuleren familiebezoeken, zodat de jongeren deel blijven uitmaken van hun eigen familie.

"Ik ben Alamin 21 jaar en zoals ze vaak zeggen 'Alle Dagen Heel Druk'. Ik heb dus ADHD en een lichte verstandelijke achterstand. Ik woon al drie jaar op 'Afroza's Place' en ik ga als het aan mij ligt, hier nooit meer weg. Ik heb het enorm naar mijn zin. Ik leer hier dingen die ik in de 18 jaar daarvoor nog nooit heb geleerd. Ik voel me gezien, gehoord en gerespecteerd. Dat was thuis wel anders. Ik had altijd met iedereen ruzie. Met mijn ouders, mijn burens, mijn neven en nichten, noem maar op. Ik kreeg altijd de schuld van alles en werd thuis veel geslagen. Hier heb ik alle trainingen gevolgd, werk op het land en in de houtgroep. Het belangrijkste wat ik geleerd heb, zijn de lessen uit de 'My Way to Work' training. Hoe ik iets kan vragen, hoe ik kritiek geef, maar ook ontvang. Hoe ik vrienden moet maken. Ik ben ook enorm trots op wat ik in de houtgroep allemaal heb geleerd. Ik kan helemaal zelfstandig een krukje maken en help graag bij het maken van statafels. Ik wil nog veel meer leren, dus zoals ik al zei: mij krijgen ze hier nooit meer weg".

**'Ik voel me gezien, gehoord
en gerespecteerd'**

Context en samenleving

De samenwerking met de samenleving is organisch gegroeid en een succes omdat we hebben meebewogen met en hebben geluisterd naar de behoeften van de gemeenschap, de ouders en de kinderen.

Al enige jaren werken wij in 19 gemeenschappen. Het zijn echter niet jaar in jaar uit dezelfde gemeenschappen. Wanneer onze steun in een gemeenschap niet meer nodig is, starten we een survey en gaan we in gesprek met de lokale overheid om te zien in welke nieuwe gemeenschap we onze diensten kunnen gaan aanbieden. Want CBR gaat niet over dat ene kind met een handicap dat therapie nodig heeft. CBR is het identificeren van alle kinderen (en volwassenen) met een handicap in een bepaald projectgebied en het aanbieden van diensten voor en met hen, ongeacht leeftijd, geslacht, type en ernst van de handicap.

Ons werk in de gemeenschap heeft de afgelopen jaren geleid tot meer bewustwording en een grotere belangstelling vanuit de gemeenschap, zowel sociaal als lokaal bestuurlijk. De lokale overheid betreft ons bij de begrotingsbesprekingen, waarin zij jaarlijks vaststelt wat ze investeert in kinderen met een handicap en hun families. Op basisscholen worden kinderen met een handicap toegelaten, apothekers schrijven hen niet meer automatisch medicatie voor en in het openbaar vervoer en gezondheidsklinieken zijn gereserveerde plekken voor mensen met een handicap. Daarnaast heeft de lokale regering gezinnen met een kind met een handicap toegelaten in diverse vangnetprogramma's (uitkeringen voor mensen met een handicap, weduwen, wezen etc) en zijn er zonnepanelen, een naaimachine, dekens en/of land aangeboden aan deze gezinnen.

Samenwerking met Union Parishads

77
VGF kaart - structurele
financiële hulp van
overheid

391
'Golden Citizen card' -
geeft recht op financiële
tegemoetkoming voor
handicap gerelateerde
kosten.

6
families kregen een
tegemoetkoming
onkosten medicijnen

3
families kregen een
training verzorgen van
vee.

9
kinderen kregen
financiële ondersteuning
voor hun onderwijs.

Er zijn 15 UP's in Ghior en Daulatpur Thana. Zij worden ondersteund door commissies, bestaande uit gekozen vertegenwoordigers van de UP's. Een UP is verantwoordelijk voor participatie van de lokale bevolking en ze houden zich bezig met onderwijs, gezondheid, gezinsplanning, sociaal welzijn en rampenbeheer, en landbouw, visserij en veeteelt. Daarnaast is een UP verantwoordelijk voor het uitdelen van de zogenaamde Golden Citizen kaarten (uitkeringen) en hulpmiddelen. Ieder kwartaal worden mensen met een handicap geïdentificeerd. Vaak krijgen de mensen van onbekwame artsen een verkeerde diagnose. Sinds een jaar worden de medewerkers van DRRA nauw betrokken bij het maken van diagnoses. De kans dat kinderen met cerebrale parese, autisme en/of een verstandelijke handicap nu de juiste diagnose krijgen is hiermee flink gestegen.

Veel UP's hebben nog onvoldoende zicht op gezinnen met een kind met een handicap en deze gezinnen weten niet welke steun ze vanuit de lokale overheden kunnen krijgen. Omdat ons programma voor kinderen met een handicap kwetsbaar is zolang het afhankelijk is van donoren hopen we het in de toekomst verder in te bedden bij de lokale overheid.

In een UP werken we samen met: Social Welfare Department, Upazilla Nirabahi, District Commission, Agriculture, Livestock, Youth development, Primary education en revalidatie service.

Samen met de 'parents forums' hebben we het volgende voor elkaar gekregen in 2024.

“Mijn naam is Urmi. Ik ben 18 jaar en ik ben een klein persoon, ik heb dwerggroei. En ik studeer. Toen ik jong was wilde mijn familie mij naar het circus sturen! Als kind verstopte ik mij vaak, ik was erg verlegen. Ik durfde ook met niemand te praten uit angst en schaamte. Maar mijn moeder stond altijd voor mij klaar en hielp mij. De eerste dag op de basisschool herinner ik mij nog goed, ik kon niet op de schoolbank komen, deze was veel te hoog voor mij. Toen ik probeerde te gaan zitten, zag ik dat alle leerlingen in mijn klas en zelfs de leraar lachten. Ik vond het vreselijk. Wat ik me ook heel duidelijk herinner, is dat ik door mijn familieleden werd opsloten in hun huis tijdens de bruiloft van mijn neef. Ze waren bang dat de bruiloft zou worden afgeblazen als de aanstaande schoonfamilie mij zagen. Dit is blijkbaar nog steeds zo, want ik mag nog steeds niet kennismaken met nieuwe familieleden. Ik heb de seksuele voorlichting- en leiderschapstraining afgerond en weet nu wat mijn rechten zijn. Maar nu doet het eigenlijk alleen maar meer pijn als iemand mij negeert.

Mijn probleem is niet mijn handicap, ik kan mezelf heel goed redden. Mijn probleem is het gedrag en de negatieve houding van de mensen in onze samenleving. Zij maken mij gehandicapt”.

**‘De samenleving maakt
mij gehandicapt’**

Bewustwording en betrokkenheid moet niet alleen worden gericht op overheden en (overheids-)instellingen. Ook de gemeenschap helpen we inclusiever te worden door het organiseren van:

Openlucht bioscopen: In 2024 zijn er 4 bijeenkomsten georganiseerd. Vanwege de politieke instabiliteit en het tijdelijke verbod op bijeenkomsten in de avond konden andere bijeenkomsten niet plaatsvinden. Tijdens de bijeenkomsten worden populaire films getoond en succesverhalen van mensen met een handicap. We praten over gelijkheid en bespreken gangbare stereotyperingen zoals misvattingen over de capaciteiten van mensen met een handicap.

Focusgroep discussies: in 22 dorpen is er gepraat over (gender) gelijkheid, over misvattingen m.b.t. de mogelijkheden van mensen met een handicap, over kind huwelijken, misbruik en emotionele en sociale vernedering. In deze discussiegroepen participeren ouders, politieagenten, leerkrachten, lokale geestelijken en politieke leiders, jongeren met en zonder een handicap, dorpsbewoners etc.

'Anti geweld' comités in 22 dorpen. Tijdens ons werk in de gemeenschappen zien we minder (huiselijk) geweld en minder kind huwelijken. Dorpsbewoners durven elkaar nu aan te spreken en melden (huiselijk) geweld en kind huwelijken bij het comité.

"Ik woon in Vorra, vlakbij de verandaschool. Ik geniet van het plezier dat de kinderen hebben tijdens hun therapie en onderwijs. Ik vind het bijzonder om te zien hoe betrokken iedereen is en ben onder de indruk van de vorderingen die de kinderen maken. Ik werd gevraagd lid te worden van de commissie voor de preventie van misbruik van kinderen met een handicap. Ik vond het een eer en ben natuurlijk lid geworden van die commissie. Je ziet nu dat in Vorra en omstreken deze groep kinderen veel minder verwaarloosd worden. Ik ben daar trots op". – Parvin Begum (38), huisvrouw.

Samenwerking regulier basisonderwijs

In 2013 zijn we gestart met de samenwerking met reguliere basisscholen om hen te helpen bij het organiseren van inclusief onderwijs. Inclusief onderwijs vergt dat scholen klaar staan voor maatwerk voor leerlingen met verschillende ondersteuningsbehoeften. We zagen dat scholen wel kinderen met een handicap geregistreerd hadden, maar dat deze kinderen niet fysiek op school waren. Dit door belemmeringen als toegankelijkheid, ongeschikt lesmateriaal of gedrag van leerkrachten en leerlingen.

Door op scholen te praten met kinderen en leerkrachten, zagen we in de loop van de jaren dat gedragsverandering van leerkrachten en leerlingen richting kinderen met een handicap mogelijk was. Om meer handvaten te bieden om gedragsverandering te realiseren werken we met 'Stories for Inclusion'. Dit programma bestaat uit trainingen en een voorleesboek met handleiding voor leerkrachten (voor meer informatie zie pagina 40).

Ruim **284** leerkrachten en **7974** leerlingen op **40** basisscholen gebruiken elke donderdag het voorleesboek 'Mijn naam is Runa' wat over een meisje met een handicap gaat. Maatschappelijke werkers hebben twee keer per jaar alle scholen bezocht om de schoolkinderen uit te nodigen tot samenspelen met hun klasgenoot met een handicap. Het boekje en het samenspelen zorgt voor verandering in aannames en misvattingen.

Waar leerlingen bijvoorbeeld eerst niet naar de naam van een leerling met een handicap vroegen, en een scheldwoord gebruikten, doen ze dat nu wel. En wilden ze eerst niet naast iemand zitten met een handicap, nu is dat geen probleem meer. Een mooie les die ze op school leren, want gelijkwaardigheid leidt tot meer respect en uiteindelijk een meer inclusieve samenleving.

Yeasin (11) heeft naast een spastische verlamming een problematische jeugd, maar het lijkt dat de zon nu ook voor hem is gaan schijnen. Als kleine baby kwam hij naar het centrum van Niketan, ondanks zijn handicap ontwikkelde hij zich rap tot een kleine ondeugende dondersteen. Hij maakte vrienden en de toekomst zag er rooskleurig uit. Maar toen kregen zijn ouders financiële problemen en eindigde hun huwelijk. Zijn moeder hertrouwde en Yeasin verhuisde. Maar daardoor kon Yeasin niet meer naar school. Yeasin werd depressief, hij miste zijn vrienden en daarbij ging zijn motorische ontwikkeling flink achteruit. Zijn pleegvader dwong zijn moeder om naar Saoedi-Arabië te vertrekken en daar flink geld te verdienen. Er werd geld geleend, Yeasin ging bij zijn grootmoeder wonen en vermagerde ernstig. Na ruim twee jaar kwam zijn moeder ziek, gebroken en met een flinke schuld terug uit Saoedi-Arabië. Zij scheidde van haar tweede man en vond al snel een baan bij een gezondheidscentrum. Yeasin woont nu weer bij zijn moeder en ziet zijn toekomst hoopvoller tegemoet. Hij komt drie dagen naar het speciaal onderwijs en gaat drie dagen naar het reguliere onderwijs. Zijn vrienden in het speciaal onderwijs brengen voor hem een lunch mee en hij is er maar wat trots op dat hij die lunch nu zelfstandig op kan eten. Hij kan lezen, schrijven en rekenen, is gek op het opzeggen van versjes, maar bovenal maakt hij weer plezier met zijn klasgenoten. De overheid betaalt zijn schoolgeld en de basisschool financierde een rolstoel voor hem.

'Ik voel me een echte held'

Kennisoverdracht

Om meer kinderen en jongeren met een handicap in Bangladesh te kunnen bereiken delen we sinds 2018 onze kennis.

Reaching the Hard to Reach

Elk kind heeft het recht zich te ontwikkelen (VN Kinderrechten Verdrag Art. 6). Maar sommigen hebben daarbij professionele hulp nodig die niet altijd overal voorhand is. Daarom hebben Niketan, partnerorganisatie DRRA en communicatiebedrijf RedOrange het initiatief genomen om een kennisplatform op te zetten. Het platform is als app beschikbaar op telefoons en is bestemd voor ouders/verzorgers, semi-professionals en bestuurders. Op dit moment zijn de online modules voornamelijk gericht op ouders. Er zijn modules over voeding, kwijlen, de grove motoriek en over communicatie. Neemt u een kijkje op: <https://shokkhom.org/>

In 2024 hebben we de video's gericht op pubertijd, menstruatie, grenzen stellen en verliefdheid met diverse stakeholders gedeeld en besproken. Al wordt er zeer positief op de video's gereageerd, toch hebben we besloten ze nog niet openbaar te maken, dit vanwege de conservatieve wind die momenteel waait in Bangladesh.

“De onderwerpen zijn gemakkelijk uitgelegd, het helpt enorm dat de presentator langzaam praat. Die filmpjes helpen ons om thuis de discussie op gang te brengen. Het is niet altijd zo dat we ons te verlegen voelen om erover te praten, we weten gewoon niet hoe we moeten beginnen. Deze filmpjes zijn echt nuttig”. - moeder

“Ik heb de vier video's bekeken. Deze zijn erg goed geproduceerd, duidelijk en makkelijk te begrijpen. Het is verbazingwekkend hoe de presentator zulke gevoelige kwesties (in de context van Bangladesh) zo eenvoudig heeft beschreven. Gefeliciteerd met je inspanningen”. - Tahrima Rahman, mensenrechtenactivist

De modules die ontwikkeld zijn worden in Bangladesh gebruikt door onze partnerorganisatie DRRA, maar ook door NGO BRAC, NGO CDD, Friendship NGO en het revalidatiecentrum LAMB. Naast het kennisplatform zijn de video's ook via YouTube te zien. Daar worden ze gebruikt door ouders en semi professionals uit India, Nepal, Sri Lanka, Vietnam, Indonesië en Pakistan. We bereiken ook doelgroepen buiten Bangladesh via de Enablement Foundation en stichting Liliane Fonds, die onze modules gebruiken in trainingssessies.

In het komend jaar maken we een module over het belang van spelen. Ook zullen we de modules voor leerkrachten van reguliere basisscholen uploaden op het kennisplatform.

“Ik ben bouwvakker en ik heb twee kinderen. Mijn jongste heeft een spastische verlamming, hij is 5 jaar maar kan nog niet lopen. Mijn vrouw gaat met hem naar een veranda school en daar heeft hij leren zitten en kruipen. Thuis kijken we regelmatig op de Shokkhom app, hoe we onze zoon kunnen helpen bij het staan en lopen. We hebben daaruit veel geleerd, vooral dat het belangrijk is dat het stapsgewijs gaat en we hem niet forceren. Ik wens alle ouders met een kind met een handicap deze informatie toe. Het zou wat mij betreft ook best op de lokale TV uitgezonden mogen worden”. – Sharif Mia

**‘De Shokkhom app
helpt ons beter voor
onze zoon te zorgen’**

Stories for Inclusion

Kinderboeken zijn een onschatbare bron van informatie en waarden. Ze weerspiegelen de opvattingen in de samenleving over diversiteit. Omdat kinderen van nature meer open, nieuwsgierig en aanpasbaar zijn dan de meeste volwassenen, zijn ze ontvankelijker om nieuwe ideeën te begrijpen en omarmen.

'Stories for Inclusion' richt zich op het zichtbaar en gewoon maken van kinderen met een handicap. De belangrijkste doelstellingen zijn (1) het bieden van toegang tot inclusieve verhalenboeken aan kinderen en leerkrachten om het bewustzijn en begrip te vergroten, en (2) het pleiten voor inclusieve klassen. Door het vroegtijdig introduceren van inclusieve waarden, kunnen kinderen uitgroeien tot voorstanders van positieve verandering, en zo hopelijk een meer empathische toekomst vormgeven.

Om leerkrachten beter te ondersteunen bij het realiseren van inclusief onderwijs heeft Niketan een training module gemaakt. Deze module helpt scholen in het bewustwordingsproces en biedt leerkrachten inzicht in de diverse handicaps en bijbehorende uitdagingen in het onderwijs, en hoe hier effectief op te reageren en het leerproces van alle kinderen effectief te ondersteunen. Na een pilot gedraaid te hebben in ons eigen projectgebied, mochten we de pilot ook doen bij NGO BRAC, 's werelds grootste 'non profit' organisatie.

We zijn uitermate trots op de samenwerking met NGO BRAC. Nadat zij ons benaderd hadden voor het gebruik van ons 'Mijn naam is Runa' boekje in hun lesprogramma, mochten wij ook diverse 'train de trainers' sessies verzorgen. Vervolgens drukte BRAC 35.000 boekjes voor hun scholen. Omdat de BRAC-scholen na verloop van tijd overgenomen worden door het Ministerie van Onderwijs, kan het uiteindelijke effect van onze trainingen en Runa boekje op den duur nog veel groter worden.

Naast een training aan BRAC, mochten we ook een workshop verzorgen op de Universiteit in Dhaka.

Waar we de studenten van de opleiding 'communication disorders' lieten zien hoe belangrijk het is om inclusieve kinderboeken te gebruiken bij het ontwikkelen van inclusief onderwijs.

"I learned today what inclusion really means and what barriers children with disabilities face. I want to stop labelling children with disabilities in our society and in our work". – student of Dhaka University.

Andere samenwerkingsverbanden

USAID: Op het kennisplatform 'Advancing Nutrition' van USAID is een link opgenomen naar de kennispagina van Niketan en een verwijzing naar onze instructie video's. <https://www.advancingnutrition.org/resources/disability-resource-bank/disability-resources>

2Mothers: Het Nederlandse sociale bedrijf werkt samen met de Bengaalse sociale bedrijven Corr te Jute en Beni Bono. Gezamenlijk bieden zij werkgelegenheid aan 48 ouders van kinderen met een handicap.

Niketan in Nederland

Bestuur en toezicht

Het bestuur van Niketan bestaat uit vrijwilligers.

Rutger-Jan Schoen: Voorzitter, beleidsontwikkeling en kwaliteitstoetsing. Bestuurslid sinds 1 februari 2014 (niet herkiesbaar). Rutger-Jan is adviseur strategische communicatie en verandermanagement Internationale samenwerking.

Antoinette Termoshuizen: Secretaris, contactpersoon Bangladesh en fondsenwerving. In functie sinds 6 augustus 1998 (herkiesbaar).

Saskia Caspari : Penningmeester. In functie sinds 1 juni 2023 (herkiesbaar). Saskia heeft jarenlange ervaring als financieel analist, onder andere bij de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO

Joost Kurstjens: Algemeen bestuurslid. In functie sinds 1 september 2019 (herkiesbaar). Joost is gepensioneerd intern accountant en heeft vele jaren ervaring op de financiële afdeling van de Europese Commissie.

Marion Elzenaar: Contactpersoon Jostiband (ambassadeur van Niketan), zorgcoördinator en ontwikkeling kind volgsysteem. In functie sinds 1 april 1999 (herkiesbaar). Marion is coördinator praktijk leren bij Middin.

Els Heijnen-Maathuis: contactpersoon cluster 2. In functie sinds 1 februari 2020 (herkiesbaar). Els is senior educatie adviseur met jarenlange ervaring in diverse landen in ontwikkeling in Afrika en Azië.

Mahamuda Rahman: algemeen bestuurslid. In functie sinds 1 augustus 2024 (herkiesbaar). Mahamuda is senior communicatieadviseur bij 'Count me in'.

Niketan heeft geen toezichthoudend orgaan zoals aanbevolen in de code Wjffels. Sinds augustus 2017 is Niketan een door het CBF (www.cbf.nl) erkend goed doel. Dat betekent dat het aan alle eisen die hieraan gesteld en jaarlijks gecontroleerd worden, voldoet. Het erkenningspaspoort is te vinden op www.cbf.nl/organisatie/niketan.

De secretaris van de stichting onderneemt alle bureauactiviteiten. Het bestuur geeft richting en houdt toezicht op deze activiteiten en ondersteunt in de uitvoering. De bestuursleden leveren hun steun geheel onbezoldigd. De gemiddelde tijdsbesteding van de bestuursleden is rond de ½ -1 dag per week. De secretaris is full time betrokken bij Niketan

Raad van Advies

De Raad van Advies geeft het Bestuur "gevraagd en ongevraagd" advies met betrekking tot de activiteiten van Niketan. De leden van de Raad van Advies leveren hun bijdrage geheel onbezoldigd. Een keer per jaar komt het bestuur en RvA bijeen. De raad bestaat uit:

Felix Piguillet, gepensioneerd, oud voorzitter Niketan en oud regiomanager verstandelijke gehandicaptenzorg bij Ipse de Bruggen.

Runa Laila, interdisciplinair onderzoeker en adviseur op het gebied van gender en ontwikkeling bij de VU in Amsterdam

Ella de Voogd, gepensioneerd, senior beleidsmedewerker bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Heeft vele jaren ervaring op het gebied van gender en SRGR in Bangladesh.

Shorif (27) heeft een verstandelijke handicap en werd als klein kind door zijn ouders bij oma achtergelaten. Lang ging dat goed, totdat Shorif in de pubertijd raakte en steeds moeilijker gedrag begon te vertonen. Zo kwam Shorif op zijn 12de in woonvoorziening 'Afroza's Place' wonen. Shorif werkt in de houtgroep en schuurt en schaaft het hout voor statafels en andere hulpmiddelen. Ook werkt hij graag mee op de zorgboerderij waar hij gras snijdt voor de koeien of helpt met het oogsten van rijst en groenten. Shorif kent nauwelijks angsten, hij tilt slangen op en wil ook nog wel eens weglopen. Hij overschat zichzelf, wil graag gezien worden en kan moeilijk zijn emoties onder controle houden. Regelmatig loopt het uit op een flinke huilbui en of agressief gedrag. Onze trainingen en begeleiding doen hem goed, maar maakt ook een hoop los. Zo zijn er positieve veranderingen in zijn gedrag, zijn sociale vaardigheden en zelfstandigheid en is zijn concentratie toegenomen. Maar Shorif wil meer, hij wil een betaalde baan, trouwen en kinderen krijgen. Een toekomstbeeld wat niet reëel is omdat hij dit cognitief en emotioneel niet aan zal kunnen. Wel hopen we hem naar een nog hogere mate van zelfstandigheid te krijgen zodat hij een zelfstandig leven kan leiden.

**'Ik wil een betaalde baan,
trouwen en kinderen krijgen.'**

“Ik ben de moeder van Abu Syem (14). Mijn zoon heeft een ernstige lichamelijke en verstandelijke handicap. Ik kom al 13 jaar trouw drie dagen in de week met hem naar het centrum. Eerst naar het vroeghulp programma en nu naar de zorg-ontwikkelgroep. Ik weet dat hij niet meer veel zal leren en het komen wordt steeds zwaarder, maar ik denk er nog niet aan om te stoppen. Als moeder heb ik hier ook veel geleerd. Zo begrijp ik nu veel beter de behoeftes van mijn kind en weet ik hoe ik hem ondanks alles een leuke dag kan bezorgen. Wat mij ook nog steeds doet komen is het feit dat het team altijd voor je klaar staat. Mijn man is behoorlijk ziek en daardoor verloren wij ons inkomen. Ik deelde mijn problemen met de Niketan medewerkers en er werd gelijk met mij meegedacht. Mijn man en ik ontvingen de ‘family development’ training waarin we leerden hoe we onze dromen kunnen verwezenlijken. Met het geld wat ik kreeg, kocht ik een naaimachine en volgde ik een training. Nu maak ik kleding voor dorpsbewoners. Ook maak ik vlechten voor sociaal bedrijf Beni Banoon. Met het inkomen kan ik de medicijnen kopen voor mijn zoon en voor eten voor mijn gezin zorgen. Ook heb ik twee geiten kunnen kopen. De hulp van Niketan reikt veel verder dan onze zoon, het hele gezin heeft er baat bij”. – Nasrin Begum (46)

‘De hulp van Niketan reikt veel verder dan onze zoon, het hele gezin heeft er baat bij.’

Goed bestuur,risico's en naleving

Goed bestuur

De projecten in Bangladesh worden uitgevoerd door onze lokale partnerorganisatie DRRA. In nauw overleg met Niketan worden de projecten gedefinieerd, uitgevoerd en geëvalueerd.

Wij zijn dagelijks in contact met leidinggevenden en medewerkers van DRRA die op onze projecten werken. De financiële en inhoudelijke rapportages zijn altijd goed geweest en bestuursleden zijn meerdere keren per jaar aanwezig op de projecten. We werken dan nauw samen met DRRA staff en management en checken daarbij persoonlijk met eigen ogen de kwaliteit van het werk van de DRRA medewerkers. Het belang van de kinderen in onze projecten staat daarbij altijd centraal.

Daarnaast heeft Niketan voor de financiering overleg met sponsors in Nederland en Bangladesh. DRRA rapporteert ieder kwartaal de vorderingen en de gemaakte kosten. De NGO's in Bangladesh worden gecontroleerd door het NGO Affairs Bureau, een door de overheid in 1990 ingerichte organisatie om NGO's flexibeler te doen opereren en de accountability van hun activiteiten mede te waarborgen. Zie ook: <http://www.ngoab.gov.bd/>

De interne accountant van DRRA controleert ook deze lokale administraties. Daarnaast houdt het NGO Affairs bureau specifieke audits en toetsingen. Niketan controleert ieder half jaar ook zelf de overzichten van projectuitgaven. Ze vergelijkt deze met de vooraf ingediende begrotingen en bekijkt steekproefsgewijs of de uitgaven terecht en daadwerkelijk zijn gemaakt. Bij afwijkingen dienen betrokkenen daarover schriftelijk te rapporteren. DRRA die ook voor andere organisaties dan Niketan projecten uitvoert, laat jaarlijks de boeken van de verschillende projecten door een erkende onafhankelijke externe accountant controleren. Niketan heeft inzage in deze accountantsrapporten.

Organisatorische continuïteit

Niketan wordt nagenoeg volledig gerund door vrijwilligers. De stabiliteit en continuïteit van Niketan is dus sterk afhankelijk van de kwaliteit en blijvende inzet van deze vrijwilligers. Het bestuur is zich ervan bewust dat met de huidige werkwijze, de samenstelling, betrokkenheid en expertise van het bestuur van belang is voor de continuïteit van het project. In ons 5 jaren Beleidsplan Niketan 2020-2025, hebben we aangegeven dat we hier extra aandacht aan zullen besteden. Het gaat om de continuïteit van de zorg voor de kinderen waar we ons al zo lang voor inzetten.

Continuïteit van onze partnerorganisaties

Hoewel Niketan slechts een heel klein deel voorfinanciert, is het toch van belang een betrouwbaar en actueel inzicht te hebben in de continuïteit van onze partner organisatie DRRA, zonder daarbij onze onafhankelijkheid te verliezen. Het bestuur zal daartoe jaarlijks met de directie van DRRA de gezondheid van de organisatie bespreken. Daarnaast zal de penningmeester beschikbare audits bestuderen en bespreken met management of auditors.

Medewerkers Niketan / DRRA

7 Vrijwillige
bestuursleden
in Nederland

34

Betaalde project-medewerkers in Bangladesh

5 Flexibele inzetbare vrijwilligers in NL

1 Betaalde fondsenwerver

 +/- 2.323
uur vrijwilligerswerk door bestuursleden.

Risicomanagement

Koersrisico

Niketan's opbrengsten worden in euro's opgedaan, terwijl contracten en oorspronkelijke budgetten met betalingsverplichtingen voornamelijk in taka's vastgelegd zijn. Hierdoor ontstaat het risico dat het verschil tussen op elkaar afgestemde opbrengsten en uitgaven door koersverschillen beïnvloed worden. Tijdens 2024 fluctueerde de wisselkoers tussen 116.6 taka per euro in april en 133.6 taka per euro in augustus. In totaal was de euro lichtelijk sterker ten opzichte van de taka dan verwacht in het begin van de periode.

Risico van onvoldoende fondsen

Ieder jaar is het weer de vraag of we voldoende fondsen kunnen werven om de projecten te blijven ondersteunen. In 2024 heeft Niketan 10% minder geworven dan voor gezien in de begroting. Echter was het bedrag aan in 2024 geworven fondsen nagenoeg gelijk aan de gemaakte kosten, wat verduidelijkt dat in 2024 voldoende fondsenwerving plaats heeft gevonden. Niketan bewandelt meerdere wegen om de financiering veilig te stellen:

1. We onderhouden goede contacten met vermogensfondsen
2. Sinds begin 2019 maken we gebruik van de diensten van een externe fondsenwerver. De externe fondsenwerving is in 2024 gepauzeerd maar wordt in 2025 weer gebruikt.
3. In de afgelopen jaren hebben we een buffer op kunnen bouwen. Niketan houdt per 31 december 2024 een bedrag van 338,000 Euro in liquide reserves, waardoor de continuïteit voor de volgende periodes gewaarborgd is.

Beleggingsrisico

De omvang van onze financiële middelen per eind 2024 is zodanig, dat we gedurende ca. twee jaar aan de doelstellingen kunnen voldoen. Gezien deze korte beleggingshorizon heeft het bestuur besloten de middelen uitsluitend als onmiddellijk opneembare banktegoeden (rekening courant of spaarrekening) aan te houden.

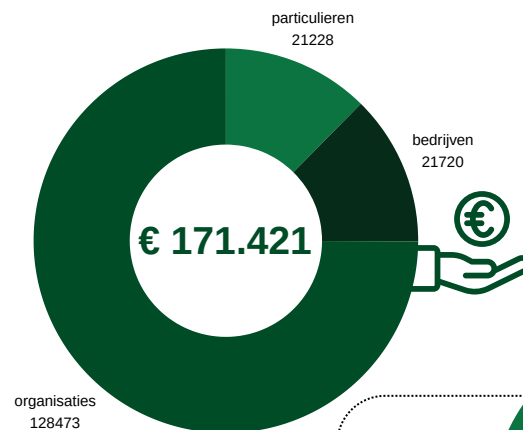
Financieel overzicht 2024

In 2024 heeft Niketan een bedrag van 171,000 euro uit fondsenwerving ontvangen, wat ongeveer 5% lager is dan in 2023, en ongeveer 10% lager dan het in 2024 begrootte bedrag. Echter dekken de opbrengsten de in 2024 gemaakte kosten van 146,000 euro aan onze doelstellingen en 21,000 euro aan andere kosten (Niketan 25 jaar jubileumfeest, beheer en administratie, en wervingskosten).

Zie onze jaarrekening voor een volledig overzicht van de financiële resultaten.

Opbrengsten

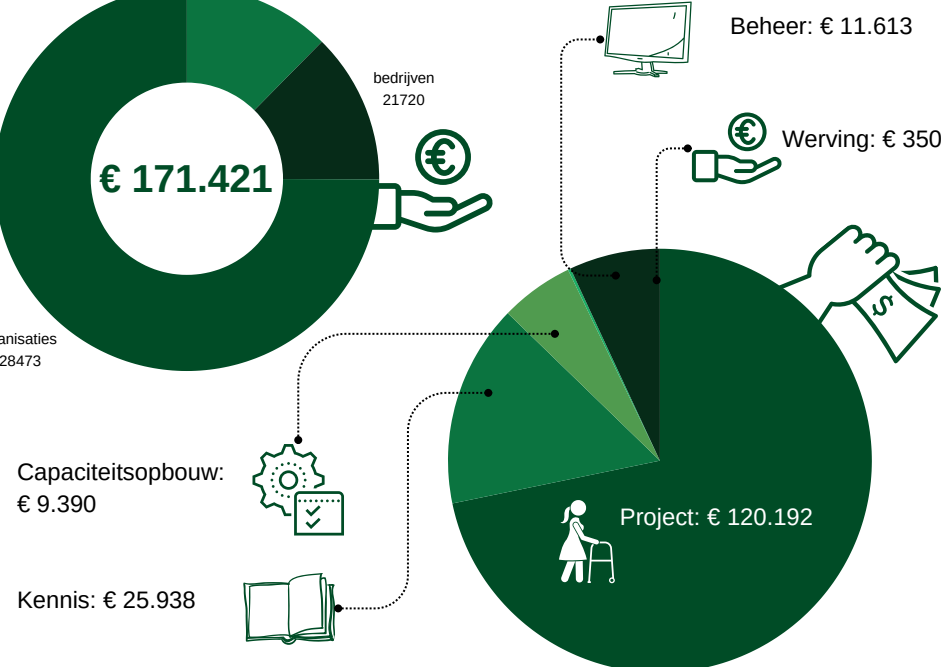
particulieren bedrijven organisaties

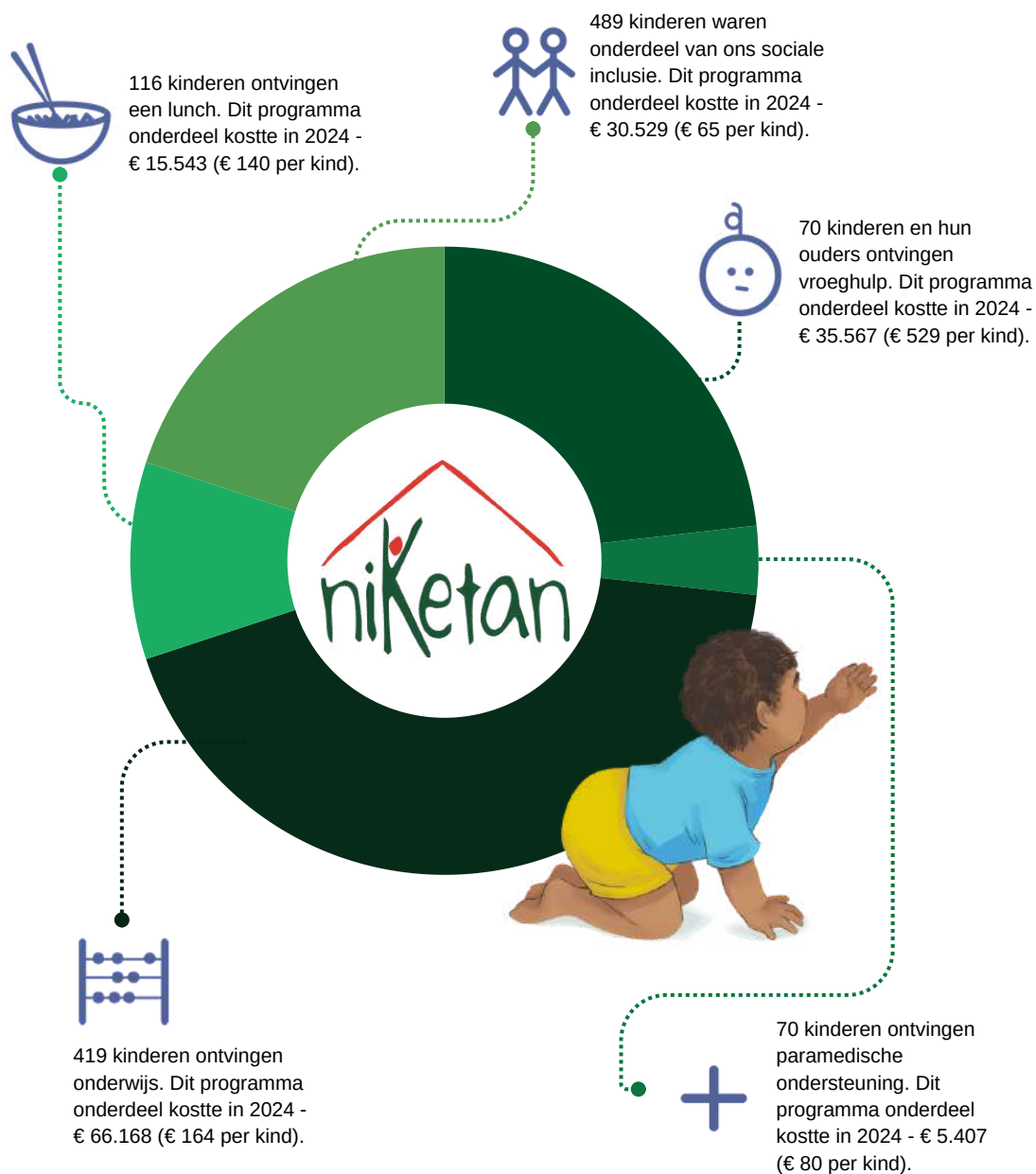
Bestedingen

Besteed aan doelstelling 85%

Besteed aan doelstelling

Kosten overzicht per projectonderdeel

Steun van donoren verschuift

In 2024 heeft Niketan 26,000 euro besteed aan activiteiten die gericht zijn op verspreiding van kennis in Bangladesh. Ongeveer de helft van dit bedrag was gericht op het Stories for Inclusion project, terwijl de andere helft gebruikt wordt voor de opbouw, uitbreiding, en onderhoud van het kennisplatform Shokkhom. De opbouw van het platform is 2023 begonnen en begin 2024 gefinaliseerd. In de loop van 2024 zijn er naast de implementatie van technische uitbreidingen een aantal nieuwe video's voor het platform ontwikkeld. De verwachting is dat Niketan's uitgaven over de komende jaren verder zullen verschuiven naar projecten die betrekking hebben op kennisdelen en zoeken van partners hiervoor.

Lokale fondsenwerving

DRRA krijgt in toenemende mate steun van Bangladeshi donoren, zowel particulieren als andere organisaties en bedrijven. Deze donaties worden gestort op de lokale bankrekening, beheerd door DRRA. Daarnaast proberen we waar mogelijk samen te werken met de lokale en nationale overheid, die in staat zijn om soms lokale kosten voor hun rekening te nemen. In 2024 werd het dagcentrum in Dhaka volledig gefinancierd door lokale donoren.

Niketan ontving steun van:

Wij bedanken de volgende donoren:

De Wisselbeker

Dirk Bos

Elise Spykman

EEND

H. Harstra

De Hoorn

Hidora

Ineke Feitz

John Heddes

2Mothers

Perspectiva

Rotary

Serra
Foundation

SBB

SummerFund

Thom Foundation

Weeshuis Nijkerk

Wierda Baas

Webvoorraad

Stille fondsen

Ook danken wij de vele trouwe particuliere donateurs en vrijwilligers die ons jaar na jaar steunen.

“Mijn naam is Asha Akter. Ik ben 15 jaar oud en ik heb een spastische verlamming en epilepsie. Ik ga naar de middelbare school. Ik wil graag leren, maar school is voor mij allesbehalve leuk. Door mijn hersenverlamming loop ik anders, klasgenoten imiteren mij en lachen mij uit. Dan voel ik me heel verdrietig en wil ik soms dood. Op school kreeg ik een keer een epileptische aanval. In plaats van mij te helpen, renden al mijn klasgenoten angstig weg. Mij alleen achterlatend op de klasvloer. Tijdens een aanval is mijn lichaam erg zwak en heb ik de steun van iemand nodig om weer overeind te komen. Toen ik eindelijk opstond en naar buiten ging, rende weer iedereen weg. Sindsdien zit niemand meer graag naast mij. Ik zit alleen op het laatste bankje van de klas, omdat iedereen denkt dat als ze bij mij komen zitten, ze hetzelfde krijgen. Maar ik kan mijn handicap en epilepsie niet aan iemand anders overdragen! Ik hoop dat iedereen dit ooit zal begrijpen. Ook mijn familie, want ze laten mij niet binnen slapen na een epileptische aanval”.

**‘Klasgenoten imiteren mij
en lachen mij uit’**

